

Toelichting op het overzicht baten en lasten

P1 Opgave Leefbaarheid

Overzicht lasten per taakveld van Programma 1

In de onderstaande tabel zijn de lasten per taakveld opgenomen.

Programma 1 Leefbaarheid (bedragen x € 1.000)				
TV	Omschrijving	Begroting 2023 Na wijziging	Jaarrekening 2023	Vershil
0.10	Mutaties reserves	5	5	0
1.2	Openbare orde en veiligheid	170	153	17
2.1	Verkeer en vervoer	3.957	3.768	189
2.2	Parkeren	6	1	5
2.4	Economische havens en waterwegen	275	267	8
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	38	31	7
5.5	Cultureel erfgoed	62	69	-7
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	2.271	2.107	164
Programma 1 Leefbaarheid		6.784	6.401	383

Toelichting op het overzicht lasten per taakveld van Programma 1

In de onderstaande tabellen is per taakveld een toelichting opgenomen van de afwijkingen van de begrote lasten > € 25.000 of van politiek bestuurlijke importantie.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 0	-	0.10 Mutaties reserves
€ 0	-	Tussen begroting en rekening zijn geen te verklaren afwijkingen.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 17.000	V	1.2 Openbare orde en veiligheid
€ 17.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 17.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 189.000	V	2.1 Verkeer en vervoer
€ 68.000	V	Wegen, straten en pleinen: Voor de uitvoering van de werkzaamheden met betrekking tot de aanleg van een glasvezelnetwerk was een bedrag geraamd voor de inhuur van een externe partij. Deze inhuur bleek niet noodzakelijk te zijn omdat het toezicht is uitgevoerd door eigen personeel. het budget valt derhalve vrij.
€ 27.000	V	Tractie Wegen Straten Pleinen: De vrachtwagen die voor de buitendienst is aangekocht heeft een lange levertijd. Omdat de levering langer duurt dan verwacht, hebben we in 2023 nog geen afschrijvingen. De lagere afschrijvingen zijn een voordeel voor de exploitatiecijfers.
€ 79.000	N	Openbare verlichting: De voorschotten voor elektriciteit zijn aanzienlijk hoger dan aanvankelijk geraamd. Dit hogere voorschot bleek van toepassing op alle gemeenten waarmee wij in de regio samenwerken. Omdat de voorschotten aanzienlijk hoger bleken te zijn hebben de samenwerkende gemeenten een procedure gestart tegen de afrekening over zowel 2022 als 2023. Afwikkeling van het geschil wordt in 2024 verwacht.
€ 35.000	V	Verkeerszaken: Het betreffende budget is bedoeld om zelf (onafhankelijk) onderzoeken uit te kunnen als dat nodig is in het kader van de verbreding A27, voor een soepel en vlot verloop van het project. Het aantal zelf gestarte onderzoeken was beperkt evenals de gevraagde bijdrage in onderzoeken vanuit Rijkswaterstaat.
€ 138.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 138.000 (45 afwijkingen).

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 5.000	V	2.2 Parkeren
€ 5.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 5.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 8.000	V	2.4 Economische havens en waterwegen
€ 8.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 8.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 7.000	V	5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie
€ 7.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 7.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 7.000	N	5.5 Cultureel erfgoed
€ 7.000	N	Diverse afwijkingen resulteren in een nadeel van € 7.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 164.000	V	5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie
€ 31.000	V	Plantsoenen en parken: In de loop van het jaar is een tweetal aanpassingen in de ramingen van <u>onderhoud gazons</u> doorgevoerd. helaas is de uitvoering van het onderhoud later gestart dan gepland, gevolg is wel dat een deel van het gevraagde budget niet gebruikt is. In zomer 2023 zijn we gestart met het proces Duurzame Inrichting Openbare Ruimte (DIOR). Dit proces heeft een doorlooptijd tot december 2024. Daarom is € 16.000 opgevoerd als overheveling naar 2024. Deze post komt ook terug in het overzicht budgetoverhevelingen naar 2024.
€ 44.000	V	Plantsoenen en parken: Door gebrek aan capaciteit in de uitvoering zijn er in 2023 minder <u>bomen gesnoeid</u> dan in de onderhoudsplanning was opgenomen. Hierdoor is een achterstand ontstaan in de zorgplicht bomen welke in 2024 dient te worden ingehaald. Daarom is € 44.000 opgevoerd als overheveling naar 2024. Deze post komt ook terug in het overzicht budgetoverhevelingen naar 2024.
€ 89.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 89.000 (23 afwijkingen).

Overzicht baten per taakveld van Programma 1

In de onderstaande tabel zijn de baten per taakveld opgenomen.

Programma 1 Leefbaarheid (bedragen x € 1.000)

TV	Omschrijving	Begroting 2023 Na wijziging	Jaarrekening 2023	Vershil
0.10	Mutaties reserves	114	113	1
1.2	Openbare orde en veiligheid	0	3	-3
2.1	Verkeer en vervoer	910	981	-71
2.2	Parkeren	5	0	5
2.4	Economische havens en waterwegen	18	19	-1
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	0	0	0
5.5	Cultureel erfgoed	7	7	0
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	14	15	-1
Programma 1 Leefbaarheid		1.068	1.138	-70

Toelichting op het overzicht baten per taakveld van Programma 1

In de onderstaande tabellen is per taakveld een toelichting opgenomen van de afwijkingen van de begrote baten > €25.000 of van politiek bestuurlijke importantie.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 1.000	N	0.10 Mutaties reserves
€ 1.000	N	Diverse afwijkingen resulteren in een nadeel van € 1.000

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
--------	-----	-----------------------------

€ 3.000	V	1.2 Openbare orde en veiligheid
€ 3.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 3.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 71.000	V	2.1 Verkeer en vervoer
€ 59.000	V	Wegen, straten en pleinen: Bij de afwikkeling van de aanleg van het glasfibernetwerk kan een hoger bedrag gedeclareerd worden dan verwacht. Dit leidt tot een voordeel van € 59.000.
€ 28.000	V	Wegen, straten en pleinen: Ten behoeve van de afwikkeling van schades is in de begroting zowel aan de lastenkant als de batenkant een raming opgenomen. De inkomsten als gevolg van schadeverhaal liggen € 28.000 hoger dan begroot (overigens staat hier een lastenpost tegenover van € 22.000) Per saldo valt het voordeel derhalve mee. De meldingen en het verhaal van schades loopt via NODR.
€ 32.000	N	Duurzaam Veilig: Voor de verschillende mensgerichte maatregelen wordt een subsidie ontvangen van de Provincie. Deze bijdrage is vertraagd en wordt naar verwachting in of over 2024 ontvangen.
€ 16.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 16.000

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 5.000	N	2.2 Parkeren
€ 5.000	N	Diverse afwijkingen resulteren in een nadeel van € 5.000

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 1.000	V	2.4 Economische havens en waterwegen
€ 1.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 1.000

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 0	-	5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie
€ 0	-	Tussen begroting en rekening zijn geen te verklaren afwijkingen.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 0	-	5.5 Cultureel erfgoed
€ 0	-	Tussen begroting en rekening zijn geen te verklaren afwijkingen.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 1.000	V	5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie
€ 1.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 1.000.

Verkort overzicht afwijkingen lasten en baten van Programma 1

In het onderstaande overzicht zijn de afwijkingen van de lasten en baten van Programma 1 verkort weergegeven en onderverdeeld in incidenteel en structureel.

Programma 1		Lasten		Baten	
TV	Taakvelden	Incidenteel	Structureel	Incidenteel	Structureel
0.10	Mutaties en reserves				
	Algemeen	0	-	1.000	N
1.2	Openbare orde en veiligheid				

	Algemeen	17.000	V			3.000	V		
2.1	Verkeer en vervoer								
	Wegen, straten en pleinen	68.000	V			87.000	V		
	Tractie wegen, straten en pleinen	27.000	V						
	Openbare verlichting	79.000	N						
	Verkeerszaken	35.000	V						
	Duurzaam veilig					32.000	N		
	Algemeen	138.000	V			16.000	V		
2.2	Parkeren								
	Algemeen	5.000	V			5.000	N		
2.4	Economische havens en waterwegen								
	Algemeen	8.000	V			1.000	V		
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie								
	Algemeen	7.000	V			0	-		
5.5	Cultuur erfgoed								
	Algemeen	7.000	N			0	-		
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie								
	Plantsoenen en parken	75.000	V						
	Algemeen	89.000	V			1.000	V		

Overzicht investeringen van Programma 1

In het onderstaande overzicht is de voortgang van de lopende investeringen 2023 opgenomen voorzien van een beslispunt.

Bedragen afgerond naar een veelvoud van € 1.000.

Begroot	Werkelijk	Krediet omschrijving	Toelichting - Besluit
€ 725.000	€ 64.000	22 Inrichting openbare ruimte Parkzicht.	De voorbereidingen van de inrichting van de openbare ruimte van Project Parkzicht lopen door in 2024. Actie: Krediet overzetten naar 2024.
€ 137.000	€ 144.000	18 Verkoopproces Hermenzeil.	Na het besluit om geen asielopvang op Hermenzeil te realiseren, worden in het voorjaar 2024 scenario's uitgewerkt over een vervolgaanpak. Voor nu kan dit project worden afgesloten. Besluit: Krediet met € 7.000 verhogen, en project afsluiten.
€ 1.600.000	€ 38.000	21-23 Fietspad Groenendijk.	Project zit in de aanbesteding fase. Na gunning van het werk volgt de uitvoering. De uitvoering start in maart 2024. Planning is om de werkzaamheden af te ronden in Q-2 2024. Actie: Krediet overzetten naar 2024.
€ 735.000	€ 643.000	22 Herstel wandelpaden vestinggrachten.	Project is volgens planning uitgevoerd en opgeleverd. Kwaliteit van het werk is goed. Het project zit in onderhoudstermijn van 6 maanden. Als het onderhoudstermijn voorbij is, komt nog een eindafrekening. Actie: Krediet overzetten naar 2024.
€ 0	€ 14.000	24 Herinrichting Mr. Simon Buijsstraat - Wegen.	Project zit in de aanbesteding fase. Na gunning van het werk volgt de uitvoering. De uitvoering start in maart 2024. Planning is om de werkzaamheden af te ronden in Q-4 2024. In het Investeringsplan 2024 is er een krediet van € 420.000 gevoteerd.

			Actie: Krediet overzetten naar 2024.
€ 50.000	€ 47.000	22 Boa dienstauto.	Auto is in 2023 aangeschaft, echter de inrichting van de auto dient nog plaats te vinden i.v.m. langere levertijden van kastinrichting en accessoires. Actie: Krediet overzetten naar 2024.
€ 43.000	€ 40.000	23 Strooier.	Aanbesteding, gunning en levering in 2023 afgerond. Overig budget kan vervallen. Besluit: Krediet met € 3.000 verlagen en project afsluiten.
€ 532.000	€ 13.000	23 Vrachtwagen vh 67-bdj-3.	Aanbesteding gestart in 2023 waarbij de gunning heeft plaatsgevonden. Door lange levertijden zal hij pas afgeleverd worden in Q2 van 2024. Actie: Krediet overzetten naar 2024.
€ 18.000	€ 0	23 Opladpaal Vrachtauto.	Aanbesteding gestart in 2023 waarbij de gunning heeft plaats gevonden. Levering zal gelijktijdig met de vrachtwagen in Q2 plaats vinden Actie: Krediet overzetten naar 2024.
€ 250.000	€ 225.000	23 OV: armaturen 2023.	In 2023 is er gestart met vervanging armaturen (LED), afronding en oplevering Q1 2024. Actie: Krediet overzetten naar 2024.
€ 200.000	€ 181.000	23 OV: lichtmasten 2023.	Eindoplevering is geweest, geen meerwerk. In 2023 is er gestart met vervanging lichtmasten, afronding en oplevering Q1 2024. Actie: Krediet overzetten naar 2024.
€ 76.000	€ 15.000	20 Timmersteekade walstrooninstallatie.	Project Timmersteekade is afgerond. Krediet met € 61.000 verlagen en project afsluiten.
€ 120.000	€ 120.000	Timmersteekade steigers.	In 2019 is subsidie verstrekt voor projecten in de Zuiderwaterlinie , de stelling Geertruidenberg-Breda. De aanleg van de steigers voor de historisch schepen aan de Timmersteekade is één van die projecten die hier deel van uit maakt. In oktober 2023 is schriftelijk bevestigd dat wij het project succesvol hebben uitgevoerd en dat we daarmee aan de voorwaarden van de subsidie hebben voldaan.
€ 30.000	€ 13.000	20 Onderkomen zeeverkeners Mafeking.	Aan de raad wordt een nieuw krediet gevraagd voor een onderkomen op een andere locatie. De reeds gemaakte kosten komen ten laste van het saldo van de jaarrekening en worden niet geactiveerd, omdat er geheel nieuwe ontwikkeling gaat plaatsvinden. Besluit: Krediet met € 30.000 verlagen, het project afsluiten en het bedrag van € 13.000 ten laste van de exploitatie te brengen.
€ 115.000	€ 31.000	23 Skatebaan.	Project heeft vertraging opgelopen i.v.m. benodigde capaciteit van een projectleider. Nu is een projectopdracht geformuleerd en toegekend, waardoor dit bedrag in 2024 wel besteed gaat worden. Actie: Krediet overzetten naar 2024.

P2 Opgave Duurzaamheid

Overzicht lasten per taakveld van Programma 2

In de onderstaande tabel zijn de lasten per taakveld opgenomen.

Programma 2 Duurzaamheid

(bedragen x € 1.000)

TV	Omschrijving	Begroting 2023 Na wijziging	Jaarrekening 2023	Verschil
0.10	Mutaties reserves	190	190	0
7.2	Riolering	1.924	1.922	2
7.3	Afval	2.598	2.586	12
7.4	Milieubeheer	2.279	1.699	580
Programma 2 Duurzaamheid		6.991	6.397	594

Toelichting op het overzicht lasten per taakveld van Programma 2

In de onderstaande tabellen is per taakveld een toelichting opgenomen van de afwijkingen van de begrote lasten > € 25.000 of van politiek bestuurlijke importantie.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 0	-	0.10 Mutaties reserves
€ 0	-	Tussen begroting en rekening zijn geen te verklaren afwijkingen.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 2.000	V	7.2 Riolering
€ 30.000	N	Riolering algemeen: Bij riolering is sprake van zogenaamde gesloten financiering. Dat wil zeggen dat in de begroting en de jaarrekening een specifieke berekening wordt gemaakt van het overschot of tekort op de exploitatie van riolering. In de jaarrekening blijkt dat het voordeel op de exploitatie uitkomt op € 158.000 terwijl € 128.000 was begroot. De storting in de voorziening is derhalve € 30.000 hoger.
€ 32.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 32.000 (17 afwijkingen).

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 12.000	V	7.3 Afval
€ 44.000	V	Afvalverwijdering huisvuil: De inzamel en stortkosten van het huishoudelijk afval vallen in 2023 € 44.000 lager uit dan begroot vanwege dat er minder afval is aangeboden. De inzameling aan huis viel € 96.000 lager uit. Daartegenover staan enkele extra lasten bij de inzameling van papier en de verwerking van restafval. Tot slot een paar kleinere aanpassingen van in totaal € 30.000 nadelig.
€ 45.000	V	Afvalverwijdering huisvuil: Voor de invoering van de tariefprikkel is een budget opgenomen voor de inhuur van een externe adviseur. Vanwege uitstel over de invoering is een deel van het budget ongebruikt gebleven.
€ 48.000	V	Afvalverwijdering milieustraat: De inzamel en stortkosten van het afval wat op de milieustraat is ingenomen valt een voordeel te berekenen van € 48.000. Hiervoor zijn een aantal kleinere voordelen verantwoordelijk zoals aanbestedingsvoordeel op verwerking Grof Restafval, Transport/Verwerking afval milieustraat .
€ 171.000	N	Afvalverwijdering container management: Het resultaat van lasten en baten op het taakveld afvalverwijdering wordt gestort of onttrokken uit de daarvoor bestemde voorziening. De eerder genoemde voordelen leiden, tezamen met de afwijkingen bij de baten, in 2023 tot een storting in de voorziening en boekhoudkundig is dit een nadeel voor de exploitatie. (voordeel voor de voorziening)
€ 46.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 46.000 (7 afwijkingen).

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 580.000	V	7.4 Milieubeheer
€ 50.000	N	Regeling capaciteit klimaat en energie (CDOKE): Op 4 april 2023 beschikking ontvangen voor Rijkssubsidie CDOKE-23-03451070. T.b.v. Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden. In 2023 is in totaal € 415.764 ontvangen. Bedrag is volledig uitgegeven aan personeel.
€ 30.000	V	Regeling capaciteit klimaat en energie (CDOKE): De regeling heeft een looptijd tot 31 december 2025, nog niet alle werkzaamheden zijn uitgevoerd. Op 4 april 2023

		beschikking ontvangen voor Rijkssubsidie CDOKE-23-03451070. T.b.v. Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden. In 2023 is in totaal € 415.764 ontvangen. Bedrag is volledig uitgegeven aan personeel.
€ 152.000	V	SPUK Lokale Aanpak Isolatie: Op 15 mei 2023 en 9 november 2023 beschikkingen ontvangen voor Rijkssubsidie Nationaal Isolatieprogramma LAI23-03440078. T.b.v. verduurzaming slecht geïsoleerde woningen. In totaal een bedrag van € 648.040 ontvangen. Van start per 1 november 2023 en regeling heeft een looptijd tot 31 december 2026, bijna alle werkzaamheden moeten nog worden uitgevoerd.
€ 362.000	V	SPUK Energie armoederegeling: De regeling heeft een looptijd tot 31 december 2025, nog niet alle werkzaamheden zijn uitgevoerd. Op 29 juni 2023 beschikking ontvangen voor de Rijkssubsidie. In 2022 ontvingen we twee beschikkingen van € 159.884 en € 232.348 en samen met deze € 148.041 hebben we in deze SPUK in totaal € 540.273 ontvangen. In 2022 is € 93.612 uitgegeven en in 2023 is circa € 83.240 uitgegeven aan witgoedacties. Van de € 540.273 is nog € 361.764 over voor de komende jaren. De regeling heeft een looptijd tot 31 december 2025, nog niet alle werkzaamheden zijn uitgevoerd.
€ 86.000	V	Diverse afwijkingen leveren en voordeel op van € 86.000 (15 afwijkingen).

Overzicht baten per taakveld van Programma 2

In onderstaande tabel zijn de baten per taakveld opgenomen.

Programma 2 Duurzaamheid				
(bedragen x € 1.000)				
TV	Omschrijving	Begroting 2023 Na wijziging	Jaarrekening 2023	Vershil
0.10	Mutaties reserves	105	88	17
7.2	Riolering	2.463	2.451	12
7.3	Afval	3.179	3.124	55
7.4	Milieubeheer	1.018	523	495
Programma 2 Duurzaamheid		6.765	6.186	579

Toelichting op het overzicht baten per taakveld van Programma 2

In de onderstaande tabellen is per taakveld een toelichting opgenomen van de afwijkingen van de begrote baten > € 25.000 of van politiek bestuurlijke importantie.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 17.000	N	0.10 Mutaties reserves
€ 17.000	N	Diverse afwijkingen resulteren in een nadeel van € 17.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 12.000	N	7.2 Riolering
€ 12.000	N	Diverse afwijkingen resulteren in een nadeel van € 12.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 55.000	N	7.3 Afval
€ 30.000	N	Afvalverwijdering milieustraat: Zoals bij de lasten is aangegeven bleven de lasten op de milieustraat achter op de ramingen. Deels omdat er minder stortkosten waren. Minder stortkosten was het gevolg van minder aangeboden afval en vandaar dat de inkomsten die worden gegenereerd op de milieustraat lager zijn dan verwacht.
€ 46.000	N	Afvalverwijdering container management: Binnen afvalverwijdering containermanagement is een onderdeel "Voorziening afvalstoffenheffing " opgenomen. Binnen deze post wordt de financiële afwikkeling van de gesloten financiering van huisvuilverwijdering ondergebracht. De verwachte onttrekking uit de voorziening bleek op basis van de exploitatiecijfers niet nodig. Voor het saldo van de begroting is dit een budgettair nadeel (wat overigens wordt gecompenseerd door de storting die onder de lasten is opgenomen).
€ 21.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 21.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 495.000	N	7.4 Milieubeheer
€ 149.000	N	SPUK Lokale Aanpak Isolatie: Vanuit het Rijk krijgen we gelden om isolatie in de gemeente te stimuleren. In november 2023 hebben we de subsidieregeling open gezet voor inwoners en dit loopt tot en met 2026. Dit betekent dat we in 2023 nog relatief weinig van de gelden hebben uitgegeven, maar hier gaan we de komende jaren continu met toenemende zwaarte inzet op plegen.
€ 362.000	N	SPUK Energiearmoederegeling: Vanuit het Rijk krijgen we gelden om de minima die te maken hebben met energiearmoede te ondersteunen. Zij hebben recht op een aanvullend subsidiebedrag ten aanzien van de SPUK isolatie, wat in 2023 dus nog beperkt invulling heeft gekregen. Wel hebben we met een witgoedactie 145 huishoudens weten te bereiken. Daarnaast is invulling gegeven aan kleine maatregelen. Maar het zwaartepunt van het uitgeven van de SPUK-gelden zal in de komende jaren liggen.
€ 16.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 16.000.

Verkort overzicht afwijkingen lasten en baten van Programma 2

In het onderstaande overzicht zijn de afwijkingen van de lasten en baten van Programma 2 verkort weergegeven en onderverdeeld in incidenteel en structureel.

Programma 2		Lasten			Baten		
TV	Taakvelden	Incidenteel	Structureel	Incidenteel	Structureel		
0.10	Mutaties en reserves						
	Algemeen	0	-			17.000	N
7.2	Riolering						
	Riolering algemeen	30.000	N				
	Algemeen	32.000	V			12.000	N
7.3	Afval						
	Afvalverwijdering huisvuil	89.000	V				
	Afvalverwijdering milieustraat	48.000	V			30.000	N
	Afvalverwijdering container management	171.000	N			46.000	N
	Algemeen	46.000	V			21.000	V
7.4	Milieubeheer						
	Regeling capaciteit klimaat en energie	20.000	N				
	SPUK lokale Aanpak Isolatie	152.000	V			149.000	N
	SPUK Energiearmoederegeling	362.000	V			362.000	N
	Algemeen	86.000	V			16.000	V

Overzicht Investerings van Programma 2

In het onderstaande overzicht is de voortgang van de lopende investeringen 2023 opgenomen voorzien van een beslispunt.

Bedragen afgerond naar een veelvoud van € 1.000.

Begroot	Werkelijk	Krediet omschrijving	Toelichting - Besluit
€ 170.000	€ 135.000	23 Riolering Parkzicht uitbreiding.	In 2024 zullen nog werkzaamheden worden uitgevoerd voor de riolering van project Parkzicht Actie: Krediet overzetten naar 2024.
€ 55.000	€ 66.000	20 Individuele Behandeling van Afvalwater Riolprojecten. (IBA's).	In verband met grote afvoer van een van de aanliggende bedrijf zijn aanvullende maatregelen noodzakelijk geweest om de werkzaamheden uit te kunnen voeren.

			Besluit : Krediet met € 11.000 verhogen en project afsluiten.
€ 321.000	€ 305.000	20 Riolering Schuttersveld (plangebied Peuzelaer).	Project is volgens planning 2023 uitgevoerd en opgeleverd. Resultaat van het werk voldoet aan de besteisen. Besluit: Krediet met € 16.000 verlagen en project afsluiten.
€ 21.000	€ 9.000	24 Vervangen, vergroten riolering Statenlaan Geertruidenberg.	Vorbereidende werkzaamheden zijn nog niet afgerond Actie: Krediet overzetten naar 2024.
€ 23.000	€ 19.000	24 Vervangen riolering Oude Stadsweg (vorbereiden).	Vorbereidende werkzaamheden zijn nog niet (financieel) afgerond. Actie: Krediet overzetten naar 2024.
€ 100.000	€ 96.000	23 Riolering Luiten Ambachtstraat 8 t/m 18.	Er dient nog een aangepaste pomp te worden geïnstalleerd. Actie: Krediet overzetten naar 2024.

P3 Opgave Mens en Zorg

Overzicht lasten per taakveld van Programma 3

In de onderstaande tabel zijn de lasten per taakveld opgenomen.

Programma 3 Mens en Zorg

(bedragen x € 1.000)

TV	Omschrijving	Begroting 2023 Na wijziging	Jaarrekening 2023	Vershil
0.10	Mutaties reserves	315	315	0
0.8	Overige baten en lasten	37	35	2
4.1	Openbaar basisonderwijs	202	186	16
4.2	Onderwijshuisvesting	1.190	1.229	-39
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	1.665	1.239	426
5.1	Sportbeleid en activering	709	623	86
5.2	Sportaccommodaties	1.773	1.809	-36
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	4.757	3.673	1.084
6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	1.971	1.710	261
6.3	Inkomensregelingen	8.080	8.735	-655
6.4	WSW en beschut werk	2.294	2.293	1
6.5	Arbeidsparticipatie	854	837	17
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	1.512	1.436	76
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	0	0	0
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	0	0	0
6.71a	Hulp bij het huishouden (WMO)	2.901	2.743	158
6.71b	Begeleiding (WMO)	2.290	2.246	44
6.72a	Jeugdhulp begeleiding	1.555	1.482	73
6.72b	Jeugdhulp behandeling	833	777	56
6.72c	Jeugdhulp dagbesteding	490	547	-57
6.73a	Pleegzorg	130	137	-7
6.73b	Gezinsgericht	472	698	-226
6.73c	Jeugdhulp met verblijf overig	1.022	1.070	-48
6.74a	Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	1.358	1.428	-70
6.74b	Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	432	664	-232
6.74c	Gesloten plaatsing	185	145	40
6.81	'Geëscaleerde zorg 18+	0	0	0
6.81a	Beschermd wonen (WMO)	0	0	0
6.81b	Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	22	18	4
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	0	0	0
6.82a	Jeugdbescherming	291	214	77
6.82b	Jeugdreclassering	59	55	4
7.1	Volksgezondheid	1.301	1.079	222
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	118	86	32
Programma 3 Mens en Zorg		38.818	37.509	1.309

Toelichting op het overzicht lasten per taakveld van Programma 3

In de onderstaande tabellen is per taakveld een toelichting opgenomen van de afwijkingen van de begrote lasten > € 25.000 of van politiek bestuurlijke importantie.

Uitzondering op deze toelichting is een algemene toelichting die binnen het programma Mens en Zorg op meerdere taakvelden betrekking heeft. Deze afwijkingen zijn:

Bedrag	V/N	Verwijzing taakveld	Taakveld en/of omschrijving
€ 162.000	N		-
€ 29.000	N	Zie lasten 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie.	Mens en zorg PL 6 ondersteunend: Vanwege doorlopende opdracht Subsidiebeleid 2025 over de jaargrens. Deze post komt ook terug in het overzicht budgetoverhevelingen naar 2024.
€ 25.000	N	Zie lasten 6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen.	Mens en zorg PL 5 Vrije inloop: Vanwege aangepaste planning van het project

			Omgekeerd werken wordt dit budget ingezet in 2024. Deze post komt ook terug in het overzicht budgetoverhevelingen naar 2024.
€ 13.000	N	Zie lasten 6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen.	Mens en zorg PL 5 Vrije inloop: Vanwege aangepaste planning van het project Omgekeerd werken wordt dit budget ingezet in 2024. Deze post komt ook terug in het overzicht budgetoverhevelingen naar 2024.
€ 20.000	N	Zie lasten 6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen.	Mens en zorg PL 5 Vrije inloop: Betreft een bestaande verplichting Participatietraject MFA Hooipolder waarvan de uitvoering van het 2e deel in 2024 plaats gaat vinden. Deze post komt ook terug in het overzicht budgetoverhevelingen naar 2024.
€ 25.000	N	Zie lasten 7.1 Volksgezondheid.	Mens en Zorg PL 1 Bewust samenleven: Vanwege aangepaste planning van het project Bewust samenleven wordt dit budget ingezet in 2024. Deze post komt ook terug in het overzicht budgetoverhevelingen naar 2024.
€ 50.000	N	Zie lasten 7.1 Volksgezondheid.	Mens en Zorg PL 3 Gelukkig opgroeien: Vanwege aangepaste planning Plan met jongeren/jongerenparticipatie wordt dit budget ingezet in 2024. Deze post komt ook terug in het overzicht budgetoverhevelingen naar 2024.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 0	-	0.10 Mutaties reserves
€ 0	-	Tussen begroting en rekening zijn geen te verklaren afwijkingen.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 2.000	V	0.8 Overige baten en lasten
€ 2.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 2.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 16.000	V	4.1 Openbaar basisonderwijs
€ 16.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 16.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 39.000	N	4.2 Onderwijshuisvesting
€ 30.000	N	Huisvesting basisonderwijs: Vanwege vertraging op de voorgenomen investeringen zijn de kapitaallasten lager dan verwacht. Daarnaast zijn kosten van afgesloten voorbereidingskredieten voor het scholeneiland eenmalig als nadeel in de jaarrekening opgenomen. Het krediet scholeneiland zal op een later moment weer worden opgevoerd. Zie toelichting bij de investeringen.
€ 9.000	N	Diverse afwijkingen resulteren in een nadeel van € 9.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 426.000	V	4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken
€ 39.000	V	Onderwijsachterstandenbestrijding: Vanuit het Rijk ontvangen we jaarlijks gelden om bij te dragen aan de bestrijding van onderwijsachterstanden. (Deze gelden zetten we in op bijvoorbeeld Voor en Vroegschoolse educatie.) Gemeente en onderwijs zijn vorig jaar samen gestart met de ontwikkeling van een meerjarige agenda met speerpunten waar we ons de komende jaren (nog meer) voor gaan inzetten en dus ook de middelen uit het onderwijsachterstandenbeleid voor gaan inzetten. Om die reden gaat een groot gedeelte van de ontvangen gelden mee over naar 2024.
€ 259.000	V	Onderwijsachterstandenbestrijding: Vanuit het Rijk ontvangen we jaarlijks gelden om bij te dragen aan de bestrijding van onderwijsachterstanden. (Deze gelden zetten we in op bijvoorbeeld Voor en Vroegschoolse educatie.) Gemeente en onderwijs zijn vorig jaar samen gestart met de ontwikkeling van een meerjarige agenda met speerpunten waar we ons de komende jaren (nog meer) voor gaan inzetten

		en dus ook de middelen uit het onderwijsachterstandenbeleid voor gaan inzetten. Om die reden gaat een groot gedeelte van de ontvangen gelden mee over naar 2024.
€ 95.000	V	Onderwijsachterstandenbestrijding: De locaties van de kinderopvang waar Voor en Vroegschoolse Educatie wordt gegeven, worden twee keer per jaar uitbetaald. Hierdoor worden Q3 en Q4 van 2023 uiterlijk in Q2 van 2024 uitbetaald. Hierdoor staat er nog een geldbedrag open wat hieraan besteed moet worden.
€ 26.000	V	Peuteropvang: De locaties van de kinderopvang waar Voor en Vroegschoolse Educatie wordt gegeven, worden twee keer per jaar uitbetaald. Hierdoor worden Q3 en Q4 van 2023 uiterlijk in Q2 van 2024 uitbetaald. Hierdoor staat er nog een geldbedrag open wat hieraan besteed moet worden.
€ 7.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 7.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 86.000	V	5.1 Sportbeleid en activering
€ 46.000	V	Sportbeleid: Minder uitgegeven dan vooraf begroot, omdat een aantal projecten worden uitgevoerd in een schooljaar i.p.v. kalenderjaar. Restant budget vloeit terug in algemene pot NPO gelden.
€ 39.000	V	SPUK Brede regeling (Sportbeleid en activering): 20% van budget wordt meegenomen naar 2024 volgens de regeling Brede SPUK.
€ 1.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 1.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 36.000	N	5.2 Sportaccommodaties
€ 83.000	N	G.geb. Zwembaden: SPUK Meerkosten Energie Openbare Zwembaden. Als gemeente hebben we de aanvraag gedaan en de ontvangen beschikking overgemaakt aan N.V. Sportfondsen Geertruidenberg als exploitant van de zwembaden.
€ 47.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 47.000 (18 afwijkingen).

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 1.084.000	V	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie
€ 26.000	V	Algemene voorziening Jeugd: Er is minder besteed omdat een vacature niet is ingevuld.
€ 30.000	V	Mens en Zorg PL 6 Ondersteunend: Vanwege doorlopende opdracht Subsidiebeleid 2025 over de jaargrensen. Deze post komt ook terug in het overzicht budgetoverhevelingen naar 2024.
€ 171.000	V	Maatschappelijk werk: In 2023 zijn incidentele SPUK Gala middelen gebruikt voor de dekking van reguliere taken die reeds begroot waren en daardoor vrij vallen.
€ 55.000	V	Algemene voorzieningen WMO: Er wordt een positief resultaat verwacht m.b.t. het regionaal uitvoeringsbudget Beschermd Wonen. Dit vloeit terug naar de deelnemende gemeenten. De gemeente Breda heeft in 2023 een voorschotbedrag van € 290.000 uitbetaald. Naar verwachting wordt er in 2024 nog in totaal € 142.000 overgemaakt. Na de vaststelling van de jaarrekening 2023 wordt er definitief afgerekend.
€ 49.000	N	Inburgering en statushouders: Budget taaltraining had op deze post moeten staan. Door koppeling in de Suite komen de betalingen aan de taalschool automatisch op deze post terecht. Voor 2023 en verder mag het budget dat bij taaltraining staat weggezet volledig op deze post worden gezet.
€ 27.000	V	Inburgering en statushouders: Het bedrag dat wij van het Rijk ontvangen is om de volledige inburgering te bekostigen. De inburgeringstermijn is 3 jaar, waardoor we dit budget per inburgeraar verspreid over drie jaar mogen/moeten besteden. Wat overblijft nemen we mee naar het volgende jaar. We verantwoorden deze uitgaven jaarlijks in de SISA. Deze middelen mogen alleen worden uitgegeven aan de inburgeringsvoorzieningen, wat overblijft gaat terug naar het Rijk.
€ 112.000	V	Inburgering en statushouders: Het bedrag dat wij van het Rijk ontvangen is om de volledige inburgering te bekostigen. De inburgeringstermijn is 3 jaar, waardoor we dit budget per inburgeraar verspreid over drie jaar mogen/moeten besteden. Wat overblijft nemen we mee naar het volgende jaar. We verantwoorden deze uitgaven jaarlijks in de SISA. Deze middelen mogen alleen worden uitgegeven aan de inburgeringsvoorzieningen, wat overblijft gaat terug naar het Rijk.
€ 49.000	V	Inburgering en statushouders: Het bedrag dat wij van het Rijk ontvangen is om de volledige inburgering te bekostigen. De inburgeringstermijn is 3 jaar, waardoor we dit budget per inburgeraar verspreid over drie jaar mogen/moeten besteden. Wat overblijft nemen we mee

		naar het volgende jaar. We verantwoorden deze uitgaven jaarlijks in de SISA. Deze middelen mogen alleen worden uitgegeven aan de inburgeringsvoorzieningen, wat overblijft gaat terug naar het Rijk.
€ 478.000	V	Noodopvang Vluchtelingen Oekraïne Hoge Veer expl.: Voor de noodopvang van de vluchtelingen Oekraïne in het voormalige verzorgingstehuis 't Hoge Veer wordt van het Rijk een dagvergoeding per opgevangen Oekraïner verstrekt. Van deze dagvergoeding dient de opvang betaald te worden. Tegenover de rijksvergoeding worden diverse lasten geraamd tot eenzelfde bedrag zodat de opvang budgettair neutraal werkt voor de jaarrekening. In totaliteit vielen de uitgaven mee. Het overschot wordt gestort in de reserve Opvang Ontheemden/Oekraïne.
€ 185.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 185.000 (57 afwijkingen).

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 261.000	V	6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen
€ 28.000	V	Eerstelijnsloket Jeugd: Dit betreft werkzaamheden uit 2023 die voortvloeien uit de dienstverleningsovereenkomst jeugdadviesteam (DVO JAT). Op basis van een voorlopig overzicht is hiervoor een NTB opgesteld. In maart 2024 hiervoor een factuur ontvangen.
€ 53.000	V	Eerstelijnsloket Jeugd: Dit betreft werkzaamheden uit 2023 vanuit het crisisinterventieteam (CIT). Op basis van een voorlopig overzicht is hiervoor een NTB opgesteld. In maart 2024 hiervoor een factuur ontvangen.
€ 25.000	V	Mens en Zorg PL 5 Vrije inloop: Vanwege aangepaste planning van het project Omgekeerd werken wordt dit budget ingezet in 2024. Deze post komt ook terug in het overzicht budgetoverhevelingen naar 2024.
€ 25.000	V	Centrum Jeugd en Gezin Drimmelen Geertruidenberg: Er is minder besteed doordat in de opstartfase tot september 2023 nog minder uren werden ingezet.
€ 106.000	V	Centrum Jeugd en Gezin Drimmelen Geertruidenberg: In de voorjaarsnota zijn mede door het ontstaan wachtlijsten en CAO ontwikkelingen extra budgetten opgenomen. Tegelijkertijd zijn efficiëntie maatregelen genomen die voldoende bleken te zijn om de dreigende wachtlijsten af te wenden. Hierdoor is het extra opgenomen budget in de voorjaarsnota niet volledig benut.
€ 24.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 24.000 (7 afwijkingen). Deze post komt ook terug in het overzicht budgetoverhevelingen naar 2024.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 655.000	N	6.3 Inkomensregelingen
€ 509.000	N	PW Inkomen, uitkeringen: Ondanks dat het aantal uitkeringsgerechtigden licht is gedaald, is er een overschrijding op het budget. Dit komt doordat de hoogte van de uitkering is gekoppeld aan het wettelijk minimumloon, dat in 2023 met 10,15% is verhoogd.
€ 187.000	N	PW Inkomen, Loonkostensubsidie: Jaarlijks gaan er inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt aan de slag met Loonkostensubsidie (LKS). De doelgroep groeit.
€ 136.000	N	PW Inkomen, voorziening dubieuze debiteuren: Door het opvoeren van minder vorderingen met een lange looptijd en er in verhouding meer is afgelost dan aan vorderingen bij zijn gekomen, is de dotatie aan de voorziening lager dan verwacht.
€ 148.000	N	Inkomensvoorzieningen (IOAW/IOAZ): Het aantal inwoners dat een beroep moet doen op deze uitkering is gestegen. Ondanks de krapte op de arbeidsmarkt en blijft het voor oudere werklozen lastiger om een baan te vinden en het aantal ouderen neemt als gevolg van de vergrijzing toe. Daarnaast geldt ook voor deze uitkering dat de hoogte is gekoppeld aan het wettelijk minimumloon.
€ 46.000	V	Besluit bijstandverlening Zelfstandigen: In 2023 zijn er minder aanvragen voor deze regeling ontvangen dan er na de Coronapandemie werden verwacht.
€ 40.000	V	Besluit bijstandverlening Zelfstandigen: Er zijn in 2023 voor deze regeling geen kapitaaleningen verstrekt.
€ 57.000	V	Bijzondere bijstand, energieregeling: Voor de uitvoering van de energieregeling voor minima werd van het rijk een vergoeding ontvangen gelijk aan 5% van het beschikbare budget. Voor dit budget is een post inhuur specialistische kennis opgevoerd. Omdat de uitvoering van de regeling heeft plaatsgevonden binnen de beschikbare budgetten bleek aanwending van deze post niet nodig en valt vrij.
€ 52.000	N	Bijzondere bijstand, Algemeen : Door de sterke inflatie zijn er meer inwoners zonder een financiële buffer en daardoor meer inwoners die een beroep moeten doen op de Bijzondere bijstand voor bijzondere/onvoorziene kosten.
€ 34.000	N	Bijzonder bijstand, Bewindvoeringskosten: De kosten voor bewindvoering laten een stijgende trend zien, ook in 2023.
€ 180.000	V	Bijzondere bijstand: Van het beschikbare budget voor de Energietoeslag is nog een deel over. In 2023 is een vergoeding ontvangen van het rijk om de minima tegemoet te komen in de kosten van de energie. De rijksvergoeding is in 2023 ontvangen, maar de regeling

		loopt tot tot halverwege 2024. Gevraagd wordt het restant van 2023 hiervoor te reserveren. Deze post komt ook terug in het overzicht budgetoverhevelingen naar 2024.
€ 88.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 88.000 (16 afwijkingen).

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 1.000	V	6.4 WSW en beschut werk
€ 1.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 1.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 17.000	V	6.5 Arbeidsparticipatie
€ 86.000	V	Participatiebudget: Dit bedrag betreft geen advieskosten, maar compensabele btw. Dit bedrag is verkeerd geboekt. Voor 2024 is het wel goed ingeregeld.
€ 35.000	N	Participatiebudget: Zie toelichting uitvoeringskosten. Vaak is aanvullende ondersteuning gewenst in vorm van jobcoaching.
€ 109.000	N	Participatiebudget: De overschrijding wordt veroorzaakt door zowel tariefstijgingen als het meer inzetten van begeleidingsinstrumenten. De visie van de gemeente is inzetten op meedoen. Door de krapte op de arbeidsmarkt richt de gemeentelijke begeleiding zich op een zwaardere doelgroep, die meer ondersteuning en begeleiding vraagt.
€ 75.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 75.000 (12 afwijkingen).

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 76.000	V	6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)
€ 44.000	V	Wmo-woonvoorziening: Er kan zich opeens een grote woningaanpassing aandienen, die voor een incidentele piek kan zorgen. Daarom wordt voorgesteld het oorspronkelijke begrotingsbedrag in stand te houden.
€ 32.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 32.000 (5 afwijkingen).

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 0	-	6.71 Maatwerkdienstverlening 18+
€ 0	-	Tussen begroting en rekening zijn geen te verklaren afwijkingen.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 0	-	6.72 Maatwerkdienstverlening 18-
€ 0	-	Tussen begroting en rekening zijn geen te verklaren afwijkingen.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 158.000	V	6.71a Hulp bij het huishouden (WMO)
€ 101.000	V	WMO, huishoudelijke verzorging: Door het personeelstekort hebben de gecontracteerde aanbieders Huishoudelijke Ondersteuning de mogelijkheid om de uren flexibel in te zetten. Hierdoor zijn de kosten in 2023 lager dan begroot.
€ 44.000	V	WMO, huishoudelijke verzorging: De uitgaven op de post Huishoudelijke Ondersteuning persoonsgebonden budget zijn lager uitgevallen dan vooraf ingeschat.
€ 13.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 13.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 44.000	V	6.71b Begeleiding (WMO)
€ 57.000	V	WMO Begeleiding: Het kostenbeheersingsplan heeft in het afgelopen jaar tot stabilisatie van het aantal Wmo-cliënten met begeleiding en een kleine verschuiving naar lichtere zorg geleid. Hierdoor is er geen overschrijding van het budget.

€ 13.000	N	Diverse afwijkingen resulteren een nadeel van € 13.000.
----------	---	---

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 73.000	V	6.72a Jeugdhulp begeleiding
€ 67.000	V	PGB jeugd: Het aantal beschikkingen PGB in 2023 t.o.v. 2022 afgenomen.
€ 6.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 6.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 56.000	V	6.72b Jeugdhulp behandeling
€ 48.000	V	Jeugdhulp behandeling: De uitgaven op deze post zijn lager uitgevallen dan vooraf ingeschat.
€ 8.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 8.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 57.000	N	6.72c Jeugdhulp dagbesteding
€ 53.000	N	Jeugdhulp dagbesteding: Over het algemeen zien we een toename in de gemiddelde kosten per jeugdige voor ambulante zorgvormen, waaronder dagbesteding.
€ 4.000	N	Diverse afwijkingen resulteren in een nadeel van € 4.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 7.000	N	6.73a Pleegzorg
€ 7.000	N	Diverse afwijkingen resulteren in een nadeel van € 7.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 226.000	N	6.73b Gezinsgericht
€ 226.000	N	Gezinshuizen: Sinds het nieuwe woonplaatsbeginsel is het aantal jeugdigen in gezinshuiszorg toegenomen. Het betreft hierbij vooral structurele vorm van zorg.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 48.000	N	6.73c Jeugdhulp met verblijf overig
€ 53.000	V	Verblijfszorg: Dit betreft werkzaamheden uit 2023 die voortvloeien uit activiteiten rondom complexe casuïstiek. Op basis van een voorlopig overzicht is hiervoor een NTB opgesteld.
€ 101.000	N	Verblijfszorg: Hoewel het aantal jongeren met verblijfszorg in onze gemeente niet is toegenomen wordt de stijging van de kosten vooral veroorzaakt door de indexering in 2023.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 70.000	N	6.74a Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf
€ 70.000	N	Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf: Het nadeel wordt vooral veroorzaakt door de indexering 2023.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 232.000	N	6.74b Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf
€ 238.000	N	Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ verblijf: We constateren een verzwaring van de hulpvragen; de problematieken bij jeugdigen worden complexer. Hierdoor zien wij een toename van inzet van zorgvormen uit het Landelijk Transitie Arrangement (LTA).

€ 6.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 6.000.
---------	---	--

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 40.000	V	6.74c Gesloten plaatsing
€ 33.000	V	Jeugdzorg plus: Voordeel is conform de verwachting gezien de gewenste afbouw naar "nul" (JZ+).
€ 7.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 7.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 0	-	6.81 Geëscaleerde zorg 18+
€ 0	-	Tussen begroting en rekening zijn geen te verklaren afwijkingen.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 0	-	6.81a Beschermd wonen (WMO)
€ 0	-	Onder dit taakveld zijn geen budgetten opgenomen. Vandaar dat er tussen begroting en rekening geen te verklaren afwijkingen zijn.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 4.000	V	6.81b Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)
€ 4.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 4.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 0	-	6.82 Geëscaleerde zorg 18-
€ 0	-	Tussen begroting en rekening zijn geen te verklaren afwijkingen.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 77.000	V	6.82a Jeugdbescherming
€ 64.000	V	Jeugdbescherming: Voordeel komt door de afnemende aantallen kindbeschermingsmaatregelen (JB&JR).
€ 13.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 13.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 4.000	V	6.82b Jeugdreclassering
€ 4.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 4.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 222.000	V	7.1 Volksgezondheid
€ 99.000	V	SPUK Brede regeling (Volksgezondheid): Deze Specifieke uitkering (SPUK) is ontvangen in 2023 en loopt tot en met 2026. In 2023 zijn er uit dit budget een aantal uitgaven gedaan i.h.k.v. Volksgezondheid. Het overschot wordt via een balansmutatie gereserveerd voor komende jaren. Zie ook onder baten.
€ 25.000	V	Mens en Zorg PL 1 Bewust samenleven: Vanwege aangepaste planning van het project Bewust samenleven wordt dit budget ingezet in 2024. Deze post komt ook terug in het overzicht budgetoverhevelingen naar 2024.
€ 50.000	V	Mens en Zorg PL 3 Gelukkig opgroeien Vanwege aangepaste planning Plan met jongeren/jongerenparticipatie wordt dit budget ingezet in 2024. Deze post komt ook terug in het overzicht budgetoverhevelingen naar 2024.
€ 48.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 48.000 (7 afwijkingen).

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 32.000	V	7.5 Begraafplaatsen en crematoria
€ 32.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 32.000 (9 afwijkingen).

Overzicht baten per taakveld van Programma 3

In onderstaande tabel zijn de baten per taakveld opgenomen.

Programma 3 Mens en Zorg (bedragen x € 1.000)

TV	Omschrijving	Begroting 2023 Na wijziging	Jaarrekening 2023	Vershil
0.10	Mutaties reserves	155	160	-5
0.8	Overige baten en lasten	0	0	0
4.1	Openbaar basisonderwijs	246	173	73
4.2	Onderwijshuisvesting	64	68	-4
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	744	366	378
5.1	Sportbeleid en activering	370	276	94
5.2	Sportaccommodaties	382	524	-142
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	5.315	5.370	-55
6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	0	0	0
6.3	Inkomensregelingen	5.167	5.986	-819
6.4	WSW en beschut werk	0	0	0
6.5	Arbeidsparticipatie	0	1	-1
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	6	8	-2
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	0	0	0
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	0	0	0
6.71a	Hulp bij het huishouden (WMO)	98	80	18
6.71b	Begeleiding (WMO)	0	0	0
6.72a	Jeugdhulp begeleiding	0	0	0
6.72b	Jeugdhulp behandeling	0	0	0
6.72c	Jeugdhulp dagbesteding	0	0	0
6.73a	Pleegzorg	0	0	0
6.73b	Gezinsgericht	0	0	0
6.73c	Jeugdhulp met verblijf overig	0	0	0
6.74a	Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	0	0	0
6.74b	Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	0	0	0
6.74c	Gesloten plaatsing	0	0	0
6.81	'Geëscaleerde zorg 18+	0	0	0
6.81a	Beschermd wonen (WMO)	0	0	0
6.81b	Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	0	0	0
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	0	0	0
6.82a	Jeugdbescherming	0	0	0
6.82b	Jeugdreclassering	0	0	0
7.1	Volksgezondheid	160	67	93
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	24	27	-3
Programma 3 Mens en Zorg		12.731	13.106	-375

Toelichting op het overzicht baten per taakveld van Programma 3

In de onderstaande tabellen is per taakveld een toelichting opgenomen van de afwijkingen van de begrote baten > € 25.000 of van politiek bestuurlijke importantie.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
--------	-----	-----------------------------

€ 5.000	V	0.10 Mutaties reserves
€ 30.000	V	Mutaties reserves opgave 3 Mens en Zorg De reserve IHP is ingesteld om de kapitaallasten van de toekomstige investeringen in basisschoolgebouwen te dekken. Als aan de lastenkant meer afschrijvingslasten worden gemaakt dan begroot is dat een nadeel voor de exploitatie. Echter wordt de hogere kapitaallast gedekt door een hogere onttrekking uit de daarvoor bestemde reserve. Deze hogere onttrekking is een voordeel voor de exploitatie. Per saldo is het financiële effect budgettair neutraal.
€ 25.000	N	Diverse afwijking resulteren in een nadeel van € 25.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 0	-	0.8 Overige baten en lasten
€ 0	-	Tussen begroting en rekening zijn geen te verklaren afwijkingen.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 73.000	N	4.1 Openbaar basisonderwijs
€ 73.000	N	Nationaal Programma Onderwijs (NPO): Vanuit het Rijk zijn gelden ontvangen om de nadelige gevolgen van Covid-19 binnen het onderwijs zo veel mogelijk terug te dringen. Tussen gemeente en het onderwijs zijn afspraken gemaakt op welke wijze en binnen welke kaders deze gelden ingezet worden, waarbij de looptijd is verlengd tot augustus 2025. Gedurende 2023 zijn de eerste facturen hierop binnengekomen en voldaan.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 4.000	V	4.2 Onderwijshuisvesting
€ 4.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 4.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 378.000	N	4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken
€ 393.000	N	Onderwijsachterstandenbestrijding: Vanuit het Rijk ontvangen we jaarlijks gelden om bij te dragen aan de bestrijding van onderwijsachterstanden. (Deze gelden zetten we in op bijvoorbeeld Voor en Vroegschoolse educatie.) Gemeente en onderwijs zijn vorig jaar samen gestart met de ontwikkeling van een meerjarige agenda met speerpunten waar we ons de komende jaren (nog meer) voor gaan inzetten en dus ook de middelen uit het onderwijsachterstandenbeleid voor gaan inzetten. Om die reden gaat een groot gedeelte van de ontvangen gelden mee over naar 2024.
€ 15.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 15.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 94.000	N	5.1 Sportbeleid en activering
€ 46.000	N	Sportbeleid : Doordat er minder is uitgegeven vanuit de beschikbare NPO gelden op gebied van sport houden we zowel aan de inkomsten als uitgaven kant hetzelfde bedrag over. Deze U en I hangen met elkaar samen. NPO gelden is 1 grote pot voor de gemeente te besteden over meerdere jaren. In de voorjaarsnota 2023 is aangegeven wat we verwachten hiervoor nodig te hebben binnen sport in 2023. Uiteindelijk hebben we minder uitgegeven dan vooraf begroot.
€ 28.000	N	SPUK Brede regeling (Sportbeleid en activering): 20% wordt mee overgenomen naar 2024, volgens de regeling Brede SPUK.
€ 20.000	N	Diverse afwijkingen resulteren in een nadeel van € 20.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 142.000	V	5.2 Sportaccommodaties
€ 34.000	V	G.geb. Zwembaden: Afrekening huur 2022. Verschil in voorlopige en definitieve huur.
€ 83.000	V	G.geb. Zwembaden: SPUK Meerkosten Energie Openbare Zwembaden. Als gemeente hebben we de aanvraag gedaan en de ontvangen beschikking overgemaakt aan N.V. Sportfondsen Geertruidenberg als exploitant van de zwembaden.

€ 25.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 25.000 (8 afwijkingen).
----------	---	---

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 55.000	V	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie
€ 85.000	V	Algemene voorzieningen Jeugd: Eind 2023 bleek dat de kosten die de gemeente aantoonbaar had gemaakt voor de uitvoering van de Specifieke Uitkering Integraal Zorgakkoord (SPUK IZA) gedeclareerd konden worden bij de gemeente Breda die in deze regeling een regiefunctie had. De declaratie van de kosten (die overigens op verschillende taakvelden in de jaarrekening zijn opgenomen) bleek aantoonbaar voor een bedrag van € 117.000 waarvan € 85.000 kan worden gerekend tot de algemene voorzieningen jeugd. De resterende € 32.000 is een samenvoeging van bedragen die als inkomst zijn opgenomen onder overhead en gezondheidszorg.
€ 94.000	N	Inburgering en statushouders: Het bedrag dat wij van het Rijk ontvangen is om de volledige inburgering te bekostigen. De inburgeringstermijn is 3 jaar, waardoor we dit budget per inburgeraar verspreid over drie jaar mogen/moeten besteden. Wat overblijft nemen we mee naar het volgende jaar. We verantwoorden deze uitgaven jaarlijks in de SISA. Deze middelen mogen alleen worden uitgegeven aan de inburgeringsvoorzieningen, wat overblijft gaat terug naar het Rijk.
€ 80.000	N	Inburgering en statushouders: Het bedrag dat wij van het Rijk ontvangen is om de volledige inburgering te bekostigen. De inburgeringstermijn is 3 jaar, waardoor we dit budget per inburgeraar verspreid over drie jaar mogen/moeten besteden. Wat overblijft nemen we mee naar het volgende jaar. We verantwoorden deze uitgaven jaarlijks in de SISA. Deze middelen mogen alleen worden uitgegeven aan de inburgeringsvoorzieningen, wat overblijft gaat terug naar het Rijk.
€ 162.000	V	Noodopvang Vluchtelingen Oekraïne Hoge Veer expl. Voor de opvang van de Oekraïners wordt van het rijk een dagvergoeding ontvangen per opgevangen Oekraïner. Het totaal van de vergoeding viel in 2023 € 162.000 hoger uit dan begroot. Voor de jaarrekening is dit een voordeel. Het saldo van lasten en baten opvang Oekraïne wordt gestort in de reserve Ontheemden/Oekraïne, waardoor de opvang van de Oekraïners in beginsel budgettair neutraal verloopt.
€ 18.000	N	Diverse afwijkingen resulteren in een nadeel van € 18.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 0	-	6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen
€ 0	-	Tussen begroting en rekening zijn geen te verklaren afwijkingen.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 819.000	V	6.3 Inkomensregelingen
€ 102.000	N	PW Inkomen: Diverse redenen die van invloed zijn geweest o.a. zelfstandigen die financieel in de problemen zijn geraakt in coronatijd en minder kunnen betalen. De debiteurenadministratie die op orde gebracht moet worden, etc..).
€ 550.000	V	PW Inkomen: BUIG wordt vastgesteld op klantenbestand van eerdere jaren. Zijn over 2023 gezakt met klantenbestand.
€ 108.000	V	PW Inkomen: Eenmalige uitkering ontvangen in verband met de hersteloperatie toeslagen.
€ 351.000	V	PW Inkomen: Aframing voorziening dubieuze debiteuren door afname risico.
€ 35.000	N	Besluit bijstandverlening Zelfstandigen: Diverse redenen die van invloed zijn geweest o.a. zelfstandigen die financieel in de problemen zijn geraakt in coronatijd en minder kunnen betalen. De debiteurenadministratie die op orde gebracht moet worden, etc..).
€ 40.000	N	Besluit bijstandverlening Zelfstandigen: Geen aanvragen voor kapitaal Zie ECL 411019, posten hangen met elkaar samen.
€ 13.000	N	Diverse afwijkingen resulteren in een nadeel van € 13.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 0	-	6.4 WSW en beschut werk
€ 0	-	Tussen begroting en rekening zijn geen te verklaren afwijkingen.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 1.000	V	6.5 Arbeidsparticipatie

€ 1.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 1.000.
---------	---	--

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 2.000	V	6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)
€ 2.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 2.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 0	-	6.71 Maatwerkdienstverlening 18+
€ 0	-	Tussen begroting en rekening zijn geen te verklaren afwijkingen.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 0	-	6.72 Maatwerkdienstverlening 18-
€ 0	-	Tussen begroting en rekening zijn geen te verklaren afwijkingen.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 18.000	N	6.71a Hulp bij het huishouden (WMO)
€ 18.000	N	Diverse afwijkingen resulteren in een nadeel van € 18.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 0	-	6.71b Begeleiding (WMO)
€ 0	-	Tussen begroting en rekening zijn geen te verklaren afwijkingen.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 0	-	6.72a Jeugdhulp begeleiding
€ 0	-	Tussen begroting en rekening zijn geen te verklaren afwijkingen.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 0	-	6.72b Jeugdhulp behandeling
€ 0	-	Tussen begroting en rekening zijn geen te verklaren afwijkingen.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 0	-	6.72c Jeugdhulp dagbesteding
€ 0	-	Tussen begroting en rekening zijn geen te verklaren afwijkingen.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 0	-	6.73a Pleegzorg
€ 0	-	Tussen begroting en rekening zijn geen te verklaren afwijkingen.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 0	-	6.73b Gezinsgericht
€ 0	-	Tussen begroting en rekening zijn geen te verklaren afwijkingen.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 0	-	6.73c Jeugdhulp met verblijf overig

€ 0	-	Tussen begroting en rekening zijn geen te verklaren afwijkingen.
-----	---	--

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 0	-	6.74a Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf
€ 0	-	Tussen begroting en rekening zijn geen te verklaren afwijkingen.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 0	-	6.74b Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf
€ 0	-	Tussen begroting en rekening zijn geen te verklaren afwijkingen.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 0	-	6.74c Gesloten plaatsing
€ 0	-	Tussen begroting en rekening zijn geen te verklaren afwijkingen.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 0	-	6.81 Geëscaleerde zorg 18+
€ 0	-	Tussen begroting en rekening zijn geen te verklaren afwijkingen.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 0	-	6.81a Beschermd wonen (WMO)
€ 0	-	Tussen begroting en rekening zijn geen te verklaren afwijkingen.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 0	-	6.81b Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)
€ 0	-	Tussen begroting en rekening zijn geen te verklaren afwijkingen.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 0	-	6.82 Geëscaleerde zorg 18-
€ 0	-	Tussen begroting en rekening zijn geen te verklaren afwijkingen.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 0	-	6.82a Jeugdbescherming
€ 0	-	Tussen begroting en rekening zijn geen te verklaren afwijkingen.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 0	-	6.82b Jeugdreclassering
€ 0	-	Tussen begroting en rekening zijn geen te verklaren afwijkingen.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 93.000	N	7.1 Volksgezondheid
€ 99.000	N	SPUK Brede regeling (Volksgezondheid): Deze Specifieke uitkering (SPUK) is ontvangen in 2023 en loopt tot en met 2026. In 2023 zijn er uit dit budget een aantal uitgaven gedaan i.h.k.v. Volksgezondheid. Het overschot wordt via een balansmutatie gereserveerd voor komende jaren. Zie ook onder lasten.
€ 6.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 6.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 3.000	V	7.5 Begraafplaatsen en crematoria
€ 3.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 3.000.

Verkort overzicht afwijkingen lasten en baten van Programma 3

In het onderstaande overzicht zijn de afwijkingen van de lasten en baten van Programma 3 verkort weergegeven en onderverdeeld in incidenteel en structureel.

Programma 3		Lasten				Baten			
TV	Taakvelden	Incidenteel		Structureel		Incidenteel		Structureel	
0.10	Mutaties en reserves								
	Mutaties reserves opgave 3 Mens en Zorg					30.000	V		
	Algemeen	0	-			25.000	N		
0.8	Overige baten en lasten								
	Algemeen	2.000	V			0	-		
4.1	Openbaar basisonderwijs								
	Nationaal Programma Onderwijs (NPO)					73.000	N		
	Algemeen	16.000	V						
4.2	Onderwijshuisvesting								
	Huisvesting basisonderwijs	30.000	N						
	Algemeen	9.000	N			4.000	V		
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken								
	Onderwijsachterstandenbestrijding	393.000	V			393.000	N		
	Peuteropvang	26.000	V						
	Algemeen	7.000	V			15.000	V		
5.1	Sportbeleid en activering								
	Sportbeleid	46.000	V			46.000	N		
	SPUK Brede regeling (Sportbeleid en activering)	39.000	V			28.000	N		
	Algemeen	1.000	V			20.000	N		
5.2	Sportaccommodaties								
	G.geb. Zwembaden	83.000	N			117.000	V		
	Algemeen	47.000	V			25.000	V		
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie								
	Algemene voorziening Jeugd	26.000	V			85.000	V		
	Mens en Zorg PL 6 Ondersteunend	30.000	V						
	Maatschappelijk werk	171.000	V						
	Algemene voorzieningen WMO			55.000	V				
	Inburgering en statushouders	139.000	V			174.000	N		
	Noodopvang Vluchtelingen Oekraïne Hoge Veer expl.	478.000	V			162.000	V		
	Algemeen	185.000	V			18.000	N		
6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen								
	Eerstelijnsloket Jeugd	81.000	V						
	Mens en zorg PL 5 Vrije inloop	25.000	V						
	Centrum Jeugd en Gezin Drimmelen Geertruidenberg	131.000	V						
	Algemeen	24.000	V			0	-		
6.3	Inkomensregelingen								
	PW Inkomen	832.000	N			907.000	V		
	Inkomensvoorzieningen			148.000	N				

	Besluit bijstandverlening Zelfstandigen	86.000	V			75.000	N		
	Bijzondere bijstand	237.000	V	86.000	N				
	Algemeen	88.000	V			13.000	N		
6.4	WSW en beschut werk								
	Algemeen	1.000	V			0	-		
6.5	Arbeidsparticipatie								
	Participatiebudget	58.000	N						
	Algemeen	75.000	V			1.000	V		
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)								
	Wmo-woonvoorziening	44.000	V						
	Algemeen	32.000	V			2.000	V		
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+								
	Algemeen	0	-			0	-		
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-								
	Algemeen	0	-			0	-		
6.71a	Hulp bij het huishouden (WMO)								
	WMO huishoudelijke verzorging	145.000	V						
	Algemeen	13.000	V			18.000	N		
6.71b	Begeleiding (WMO)								
	WMO Begeleiding	57.000	V						
	Algemeen	13.000	N			0	-		
6.72a	Jeugdhulp begeleiding								
	PGB jeugd	67.000	V						
	Algemeen	6.000	V			0	-		
6.72b	Jeugdhulp behandeling								
	Jeugdhulp behandeling	48.000	V						
	Algemeen	8.000	V			0	-		
6.72c	Jeugdhulp dagbesteding								
	Jeugdhulp dagbesteding	53.000	N						
	Algemeen	4.000	N			0	-		
6.73a	Pleegzorg								
	Algemeen	7.000	N			0	-		
6.73b	Gezinsgericht								
	Gezinshuizen	226.000	N						
	Algemeen					0	-		
6.73c	Jeugdhulp met verblijf overig								
	Verblijfszorg	48.000	N						
	Algemeen					0	-		
6.74a	Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf								
	Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf	70.000	N						
	Algemeen					0	-		
6.74b	Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf								
	Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	238.000	N						
	Algemeen	6.000	V			0	-		
6.74c	Gesloten plaatsing								
	Jeugdzorg plus	33.000	V						
	Algemeen	7.000	V			0	-		
6.81	Geëscaleerde zorg 18+								
	Algemeen	0	-			0	-		
6.81a	Beschermd wonen								
	Algemeen	0	-			0	-		

6.81b	Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)							
	Algemeen	4.000	V			0	-	
6.82	Geëscaleerde zorg 18-							
	Algemeen	0	-			0	-	
6.82a	Jeugdbescherming							
	Jeugdbescherming	64.000	V					
	Algemeen	13.000	V			0	-	
6.82b	Jeugdreclassering							
	Algemeen	4.000	V			0	-	
7.1	Volksgezondheid							
	SPUK Brede regeling (volksgezondheid)	99.000	V			99.000	N	
	Mens en Zorg PL 1 Bewust samenleven	25.000	V					
	Mens en Zorg PL 3 Gelukkig opgroeien	50.000	V					
	Algemeen	48.000	V			6.000	V	
7.5	Begraafplaatsen en crematoria							
	Algemeen	32.000	V			3.000	V	

Overzicht Investerings van Programma 3

In het onderstaande overzicht is de voortgang van de lopende investeringen 2023 opgenomen voorzien van een beslispunt.

Bedragen afgerond naar een veelvoud van € 1.000.

Begroot	Werkelijk	Krediet omschrijving	Toelichting - Besluit
€ 137.000	€ 0	23 Investerings sportvelden alg NNB.	Niet alle renovaties conform MJOP zijn in 2023 uitgevoerd. Dit betreft de renovatie van het hoofdveld van "vv Raamsdonk". Deze renovatie wordt in 2024 uitgevoerd. Tevens zal de naam van het krediet in 2024 aangepast worden naar "Renovatie hoofdveld vv Raamsdonk". Actie: Krediet overzetten naar 2024.
€ 515.000	€ 324.000	23 DDHC Hockey renovatie zandveld.	Na akkoord revisie met aannemer ontvangen we een laatste termijn factuur en de eindafrekening. Actie: Krediet overzetten naar 2024.
€ 66.000	€ 65.000	23 RFC Renovatie hoofdveld.	Renovatie is succesvol uitgevoerd. Laatste SPUK boekingen dienen nog plaats te vinden op basis van verantwoording 2023. Besluit: Krediet verlagen met € 1.000 en het Project administratief afsluiten i.v.m. mogelijke SPUK boekingen.
€ 50.000	€ 30.000	21 Renovatie Scholeneiland Hoopolder.	Tot op heden zijn alleen de contouren van het nieuwe plan in kaart gebracht. Nadere duiding en planning moet nog volgen. Hiervoor zal een apart voorstel richting de raad gebracht worden. Besluit: Krediet met € 50.000 verlagen, het project afsluiten en het bedrag van € 30.000 ten laste van de exploitatie te brengen.
€ 8.178.000	€ 146.000	21 Kind Centrum (School inclusief voorbereiding).	Dit project bevindt zich in de opstartfase, er wordt gewerkt aan de aanbesteding, de gunning vindt plaats in april 2024 Actie: Krediet overzetten naar 2024.
€ 2.212.000	€ 0	23 Kind Centrum (Kinderdagverblijf).	Dit project bevindt zich in de opstartfase, er wordt gewerkt aan de aanbesteding, de gunning vindt plaats in april 2024 Actie: Krediet overzetten naar 2024.
€ 5.614.000	€ 673.000	21 Nieuwbouw sporthal Parkzicht.	Eind 2023 is de eerste handeling voor het project geweest. Na intensieve voorbereiding vindt de feitelijke realisatie in 2024. Het

			<p>project is op planning. Naar verwachting wordt de hal na de zomer van 2024 opgeleverd en kan deze in gebruik worden genomen door de verenigingen en het onderwijs.</p> <p>Actie: Krediet overzetten naar 2024.</p>
--	--	--	---

P4 Opgave Wonen

Overzicht lasten per taakveld van Programma 4

In de onderstaande tabel zijn de lasten per taakveld opgenomen.

Programma 4 Wonen				
(bedragen x € 1.000)				
TV	Omschrijving	Begroting 2023 Na wijziging	Jaarrekening 2023	Verschil
0.10	Mutaties reserves	350	353	-3
8.1	Ruimte en leefomgeving	1.019	723	296
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	966	907	59
8.3	Wonen en bouwen	1.231	991	240
Programma 4 Wonen		3.566	2.974	592

Toelichting op het overzicht lasten per taakveld van Programma 4

In de onderstaande tabellen is per taakveld een toelichting opgenomen van de afwijkingen van de begrote lasten > € 25.000 of van politiek bestuurlijke importantie.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 3.000	N	0.10 Mutaties reserves
€ 3.000	N	Diverse afwijkingen resulteren in een nadeel van € 3.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 296.000	V	8.1 Ruimte en leefomgeving
€ 53.000	V	Bestemmingsplannen: Het budget is nodig om diverse kosten, zoals adviezen, onderzoeken en kleine werkzaamheden, die noodzakelijk zijn vanwege ruimtelijke initiatieven te bekostigen. Initiatiefnemers hebben voor diverse ontwikkelingen al een exploitatiebijdrage betaald, of gaan deze nog betalen. Het gevraagde budget is nodig om diverse kosten, zoals adviezen, onderzoeken en kleine werkzaamheden, die noodzakelijk zijn vanwege ruimtelijke initiatieven te bekostigen. Deze post komt ook terug in het overzicht budgetoverhevelingen naar 2024.
€ 25.000	V	Bestemmingsplannen: Vanwege de prioritering van werkzaamheden in 2023 nog geen begin gemaakt met het (laten) opstellen. Wordt in 2024 verwacht, deze post komt ook terug in het overzicht budgetoverhevelingen naar 2024.
€ 207.000	V	Bestemmingsplannen: Budget is bedoeld voor het opstellen van het omgevingsplan. Dit betreft een meerjarenproject waar de verdeling van de kosten per jaar niet exact bekend is. Voor het opstellen van een omgevingsplan voor de gehele gemeente is in 2022 een budget beschikbaar gesteld door de raad van € 220.000. In 2023 is het budget hiervan nog eens aangevuld met €100.000 vanuit door het rijk beschikbaar gestelde gelden voor de invoering van de Omgevingswet. In 2023 is van het budget slechts € 25.000 gebruikt. Voor de eerste deeluitwerking voor het gebied Dombosch is aan een adviesbureau opdracht verleend voor het opstellen van het plan. Overheveling van tenminste € 50.000 van het resterende budget uit 2023 is hiervoor noodzakelijk Het overige deel van het budget is voor de komende jaren nog nodig, maar nog onduidelijk is hoeveel in welk jaar. Bij de tussenrapportages zal het benodigde budget voor dat jaar geactualiseerd worden. Deze post komt ook terug in het overzicht budgetoverhevelingen naar 2024.
€ 11.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 11.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€59.000	V	8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)

€ 59.000	V	<p>Grondexploitatie: In 2023 is sprake van de navolgende grondexploitaties:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Grex W. Boonstraat • Grex Peuzelaar • Grex Achter de Hoeven • Grex Rivierkade • Grex Oude Haven deel B Woningbouw <p>De afwikkeling van deze grondexploitatiecomplexen levert in 2023, na onderlinge verrekening met de balansposities, een voordeel aan de lastenkant op van € 63.000. Aan de batenkant is een nadeel berekend van € 46.000. Het voordeel per saldo wordt toegevoegd aan de reserve kunst en de reserve grondexploitatie zodat grondexploitatie in beginsel budgettair neutraal is voor het rekeningsaldo.</p> <p>Per grex is de navolgende korte toelichting van toepassing.</p> <p>Grex Peuzelaar: De GREX Peuzelaar is in 2023 afgerond. Met de afronding gaan diverse balansmutaties cq verrekeningen met de balans gepaard. Inclusief de inzet van de gevormde voorziening is het resultaat van de afwikkeling inclusief administratieve mutaties voor een bedrag van € 18.000 ongeveer € 2.600 positief. Dit positieve afwikkelingsverschil wordt in de reserve grondexploitatie gestort.</p> <p>Grex Achter de Hoeven: Grex Achter de Hoeven maakt deel uit van het Programma Donge-Oevers. Binnen dit deelgebied zijn in 2023 vooral planontwikkelingskosten gemaakt om dit gebied tot woningbouwlocatie te ontwikkelen. De gemaakte kosten worden verrekend met de boekwaarde. Uiteindelijk wordt voor de grondexploitatie Donge-Oevers een positief eindsaldo voorzien. Het voordeel in de exploitatiecijfers is het gevolg van het besluit om een reserve externe groencompensatie te vormen. De storting in deze reserve valt als last onder de reserves binnen dit programma. De ramingen binnen de grex Achter de Hoeven wijken op onderdelen af van de begrote bedragen. Feitelijk heeft dat geen gevolgen omdat de grondexploitaties budgettair neutraal worden begroot door verrekening met een balanspositie. Minder uitgaven leidt in beginsel tot lagere inkomsten (= minder verrekenen met de balans) De lagere balansverrekening wordt aan de batenkant toegelicht.</p> <p>Grex Rivierkade: Grex Rivierkade maakt ook deel uit van het Programma Donge-Oevers. Binnen dit deelgebied is in 2023 een perceel verkocht, waardoor inkomsten zijn gerealiseerd. Daarnaast zijn er planontwikkelingskosten gemaakt voor de verdere ontwikkeling van het gebied. Het saldo van gemaakte kosten en gerealiseerde baten wordt verrekend met de boekwaarde. Uiteindelijk wordt voor de grondexploitatie Donge-Oevers een positief eindsaldo voorzien. De begrote bedragen voor de grex Rivierkade wijken op onderdelen af. Hierdoor ontstaat een voordeel van € 2,7 miljoen. Per saldo resteert een bedrag van € 10.000 wat wordt toegevoegd aan de reserve Kunst. De grexcijfers worden jaarlijks geactualiseerd.</p> <p>Grex Oude Haven deel B Woningbouw: Grex Oude Haven maakt ook deel uit van het Programma Donge-Oevers. Binnen dit deelgebied zijn in 2023 nog enkele infrastructurele werken uitgevoerd en zijn planontwikkelingskosten gemaakt ter voorbereiding op de woningbouw die in dit gebied gaat plaatsvinden. De gemaakte kosten worden verrekend met de boekwaarde. Uiteindelijk wordt voor de grondexploitatie Donge-Oevers een positief eindsaldo voorzien. De begrote bedragen voor de grex Oude Haven deel B Woningbouw wijken op onderdelen af. Hierdoor ontstaat een voordeel van € 2,177 miljoen. De grexcijfers worden jaarlijks geactualiseerd.</p>
----------	---	--

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 240.000	V	8.3 Wonen en bouwen
€ 43.000	V	Omgevingswet: Lange tijd bleef onduidelijk of de Omgevingswet op 1 januari 2024 inwerking zou treden, daardoor zijn de kosten voor implementatie hoofdzakelijk in het laatste kwartaal gemaakt. De basis voor de implementatie is gelegd. De overgang van Wabo naar de Omgevingswet is zo veel mogelijk beleidsneutraal. De implementatie is nog niet klaar. Komende jaren zal er gewerkt worden aan de verbetering van de dienstverlening en zullen er met de eerste ervaringen in de praktijk aanpassingen plaats vinden.
€ 113.000	V	Omgevingswet: De invoering van de Omgevingswet is jaar op jaar uitgesteld en de budgetten zijn overgeheveld. Bij de start waren de kosten van implementatie niet goed in te schatten. De Omgevingswet is op 1 januari in werking getreden, maar dat betekent niet dat de implementatie is afgerond. Komend jaar doen we ervaring op en dat zal ongetwijfeld leiden tot aanpassingen, aanvullingen en bijvoorbeeld het volgen van vervolg trainingen. Daarnaast zijn er ook bewust zaken doorgeschoven naar komend jaar. Er is voor gekozen zoveel als mogelijk beleidsneutraal over te gaan en eerst ervaring op te doen met de Omgevingswet en de uitwerking daarvan in de praktijk. Dat geldt onder andere voor het opstellen van toepasbare regels (juridische lokale regels omzetten naar begrijpelijke regels) en opnemen in het DSO. De komende jaren blijven we nog wel bezig met het implementeren van de Omgevingswet. Uit het omzetten van bestemmingsplan naar omgevingsplan vloeien aanvullende werkzaamheden voort (bijv. omzetten geluidszonering). Komende jaren zullen we aan de slag moeten met toepasbare regels. O.a. de regels in het Omgevingsplan moeten omgezet naar toepasbare regels. Vandaar dat binnen de Algemene uitkering gevraagd wordt een bedrag van € 143.000 over te hevelen. Het restant van 2023 is naar verwachting niet nodig.
€ 41.000	V	Omgevingsvergunning: Er zijn minder adviezen opgevraagd bij derden dan was voorzien, omdat enkele complexe aanvragen zijn vertraagd. Voorgesteld wordt om € 30.000 incidenteel uit 2023 over te hevelen naar 2024 daar verwacht wordt dat het aantal externe

		adviezen zal toenemen, mede omdat er ook aanvragen verwacht worden m.b.t. reconstructie A27. Het gaat hier dan om complexe constructieberekeningen welke extern dienen te worden beoordeeld. Deze post komt ook terug in het overzicht budgetoverhevelingen naar 2024.
€43.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 43.000 (75 afwijkingen).

Overzicht baten per taakveld van Programma 4

In de onderstaande tabel zijn de lasten per taakveld opgenomen.

Programma 4 Wonen (bedragen x € 1.000)

TV	Omschrijving	Begroting 2023 Na wijziging	Jaarrekening 2023	Vershil
0.10	Mutaties reserves	181	181	0
8.1	Ruimte en leefomgeving	271	334	-63
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	1.276	1.229	47
8.3	Wonen en bouwen	911	1.390	-479
Programma 4 Wonen		2.639	3.134	-495

Toelichting op het overzicht baten per taakveld van Programma 4

In de onderstaande tabellen is per taakveld een toelichting opgenomen van de afwijkingen van de begrote baten > € 25.000 of van politiek bestuurlijke importantie.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 0	-	0.10 Mutaties reserves
€ 0	-	Tussen begroting en rekening zijn geen te verklaren afwijkingen.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 63.000	V	8.1 Ruimte en leefomgeving
€ 64.000	V	Bestemmingsplannen: De aanleg van het openbare gebied bij de nieuwbouw aan de Mondriaanstraat is door gemeente uitgevoerd, maar door Thuisvester bekostigd. Ca. €64.000. Dit bedrag was niet van tevoren meegenomen in de begroting.
€ 1.000	N	Diverse afwijkingen resulteren in een nadeel van € 1.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 47.000	N	8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)
€ 47.000	N	Grondexploitatie; In 2023 is sprake van de navolgende grondexploitaties: <ul style="list-style-type: none"> • Grex W. Boonstraat • Grex Peuzelaar • Grex Achter de Hoeven • Grex Rivierkade • Grex Oude Haven deel B Woningbouw <p>De afwikkeling van deze grondexploitatiecomplexen levert in 2023, na onderlinge verrekening met de balansposities, een nadeel aan de batenkant op van € 47.000. Aan de lastenkant is een voordeel berekend van € 63.000. Het voordeel per saldo wordt toegevoegd aan de reserve kunst en de reserve grondexploitatie zodat grondexploitatie in beginsel budgettair neutraal is voor het rekeningssaldo.</p> <p>Voor meer informatie verwijzen wij naar de toelichting aan de lastenkant.</p>

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 479.000	V	8.3 Wonen en bouwen

€ 453.000	V	Omgevingsvergunningen: Tijdens behandeling najaarsnota 2023 waren enkele grote plannen nog in bestemmingsplanprocedure waardoor het niet zeker was dat deze vergunningen nog in 2023 verleend zou kunnen worden. De legesopbrengsten van voornoemde plannen waren als gevolg van deze onzekerheid dan ook niet meegenomen in de najaarsnota 2023. Dit heeft als effect dat de leges hoger uitgevallen zijn dan geraamd.
€ 26.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 26.000 (11 afwijkingen).

Verkort overzicht afwijkingen lasten en baten van Programma 4

In het onderstaande overzicht zijn de afwijkingen van de lasten en baten van Programma 4 verkort weergegeven en onderverdeeld in incidenteel en structureel.

Programma 4		Lasten			Baten		
TV	Taakvelden	Incidenteel	Structureel	Incidenteel	Structureel		
0.10	Mutatie reserves						
	Algemeen	3.000	N		0	-	
8.1	Ruimte en leefomgeving						
	Bestemmingsplannen	285.000	V		64.000	V	
	Algemeen	11.000	V		1.000	N	
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)						
	Grondexploitatie	63.000	V		46.000	N	
8.3	Wonen en bouwen						
	Omgevingswet	156.000	V				
	Omgevingsvergunning	41.000	V			453.000	V
	Algemeen	43.000	V		26.000	V	

Overzicht Investerings van Programma 4

In programma 4 zijn geen investeringen begrepen.

P5 Opgave Economie en Toerisme

Overzicht lasten per taakveld van Programma 5

In de onderstaande tabel zijn de lasten per taakveld opgenomen.

Programma 5 Economie en Toerisme		(bedragen x € 1.000)		
TV	Omschrijving	Begroting 2023 Na wijziging	Jaarrekening 2023	Verschil
0.10	Mutaties reserves	0	10	-10
2.3	Recreatieve havens	9	3	6
2.4	Economische havens en waterwegen	61	73	-12
3.1	Economische ontwikkeling	404	370	34
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	41	41	0
3.4	Economische promotie	217	173	44
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	433	420	13
5.4	Musea	27	32	-5
5.5	Cultureel erfgoed	224	186	38
5.6	Media	653	653	0
8.3	Wonen en bouwen	31	30	1
Programma 5 Economie en Toerisme		2.100	1.991	109

Toelichting op het overzicht lasten per taakveld van Programma 5

In de onderstaande tabellen is per taakveld een toelichting opgenomen van de afwijkingen van de begrote lasten > € 25.000 of van politiek bestuurlijke importantie.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 10.000	N	0.10 Mutaties reserves
€ 10.000	N	Diverse afwijkingen resulteren in een nadeel van € 10.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 6.000	V	2.3 Recreatieve havens
€ 6.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 6.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 12.000	N	2.4 Economische havens en waterwegen
€ 12.000	N	Diverse afwijkingen resulteren in een nadeel van € 12.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 34.000	V	3.1 Economische ontwikkeling
€ 34.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 34.000 (6 afwijkingen).

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 0	-	3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen
€ 0	-	Tussen begroting en rekening zijn geen te verklaren afwijkingen.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 44.000	V	3.4 Economische promotie
€ 25.000	V	Toerisme: Het bedrag van € 25.000 in 2023 was voor een onderzoek naar het verbeteren van de wandel- en fietsmogelijkheden. Dit onderzoek is in 2023 opgestart, maar kan pas in 2024 afgerond worden. Dit project draagt bij aan de strategische doelstelling "De gemeente is gastvrij naar de bewoners en bezoekers". De realisatiekosten van dit project vinden plaats in 2024. Daarom is dit bedrag opgevoerd als overheveling naar 2024. Deze post komt ook terug in het overzicht budgetoverhevelingen naar 2024.
€ 19.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 19.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 13.000	V	5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie
€ 13.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 13.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 5.000	N	5.4 Musea
€ 5.000	N	Diverse afwijkingen resulteren in een nadeel van € 5.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 38.000	V	5.5 Cultureel erfgoed

€ 38.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 38.000 (10 afwijkingen). Door omstandigheden waren enkele erfgoedprojecten nog niet rijp voor uitvoering in 2023 en/of voor volledige uitvoering. Die projecten zullen naar verwachting in 2024 worden uitgevoerd/afgerond, zodat daarvoor circa € 18.000 nodig kan zijn. Dit omvat het opstellen van een erfgoedvisie voor beschermd stadsgezicht, het herstel van begraafplaatsen in het park nabij de Riethorst en de restauratie en plaatsing van een historische hoefstal in Raamsdonk. Hoewel lager dan € 25.000 wordt vanwege politiek bestuurlijke importantie gevraagd dit budget over te hevelen. Deze post komt ook terug in het overzicht budgetoverhevelingen naar 2024.
----------	---	--

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 0	-	5.6 Media
€ 0	-	Tussen begroting en rekening zijn geen te verklaren afwijkingen.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 1.000	V	8.3 Wonen en bouwen
€ 1.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 1.000.

Overzicht baten per taakveld van Programma 5

In onderstaande tabel zijn de baten per taakveld opgenomen.

Programma 5 Economie en Toerisme (bedragen x € 1.000)

TV	Omschrijving	Begroting 2023 Na wijziging	Jaarrekening 2023	Vershil
0.10	Mutaties reserves	35	34	1
2.3	Recreatieve havens	17	3	14
2.4	Economische havens en waterwegen	30	30	0
3.1	Economische ontwikkeling	3	4	-1
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	12	7	5
3.4	Economische promotie	0	0	0
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	42	44	-2
5.4	Musea	10	13	-3
5.5	Cultureel erfgoed	43	49	-6
5.6	Media	22	22	0
8.3	Wonen en bouwen	4	2	2
Programma 5 Economie en Toerisme		218	208	10

Toelichting op het overzicht baten per taakveld van Programma 5

In de onderstaande tabellen is per taakveld een toelichting opgenomen van de afwijkingen van de begrote baten > € 25.000 of van politiek bestuurlijke importantie.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 1.000	N	0.10 Mutaties reserves
€ 1.000	N	Diverse afwijkingen resulteren in een nadeel van € 1.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 14.000	N	2.3 Recreatieve havens
€ 14.000	N	Diverse afwijkingen resulteren in een nadeel van € 14.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 0	-	2.4 Economische havens en waterwegen

€ 0	-	Tussen begroting en rekening zijn geen te verklaren afwijkingen.
-----	---	--

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 1.000	V	3.1 Economische ontwikkeling
€ 1.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 1.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 5.000	N	3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen
€ 5.000	N	Diverse afwijkingen resulteren in een nadeel van € 5.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 0	-	3.4 Economische promotie
€ 0	-	Tussen begroting en rekening zijn geen te verklaren afwijkingen.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 2.000	V	5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie
€ 2.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 2.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 3.000	V	5.4 Musea
€ 3.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 3.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 6.000	V	5.5 Cultureel erfgoed
€ 6.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 6.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 0	-	5.6 Media
€ 0	-	Tussen begroting en rekening zijn geen te verklaren afwijkingen.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 2.000	N	8.3 Wonen en bouwen
€ 2.000	N	Diverse afwijkingen resulteren in een nadeel van € 2.000.

Verkort overzicht afwijkingen lasten en baten van Programma 5

In het onderstaande overzicht zijn de afwijkingen van de lasten en baten van Programma 5 verkort weergegeven en onderverdeeld in incidenteel en structureel.

Programma 5		Lasten		Baten	
TV	Taakvelden	Incidenteel	Structureel	Incidenteel	Structureel
0.10	Mutatie reserve				

	Algemeen	10.000	N			1.000	N		
2.3	Recreatieve havens								
	Algemeen	6.000	V			14.000	N		
2.4	Economische havens								
	Algemeen	12.000	N			0	-		
3.1	Economische ontwikkelingen								
	Algemeen	34.000	V			1.000	V		
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen								
	Algemeen	0	-			5.000	N		
3.4	Economische promotie								
	Toerisme	25.000	V			0	-		
	Algemeen	19.000	V						
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie								
	Algemeen	13.000	V			2.000	V		
5.4	Musea								
	Algemeen	5.000	N			3.000	V		
5.5	Cultureel erfgoed								
	Algemeen	38.000	V			6.000	V		
5.6	Media								
	Algemeen	0	-			0	-		
8.3	Wonen en bouwen								
	Algemeen	1.000	V			2.000	N		

Overzicht Investerings van Programma 5

In programma 5 zijn geen investeringen begrepen.

P6 Opgave Bestuur en Dienstverlening

Overzicht lasten per taakveld van Programma 6

In de onderstaande tabel zijn de lasten per taakveld opgenomen.

Programma 6 Bestuur en Dienstverlening (bedragen x € 1.000)

TV	Omschrijving	Begroting 2023 Na wijziging	Jaarrekening 2023	Vershil
0.10	Mutaties reserves	0	0	0
0.1	Bestuur	1.475	1.521	-46
0.2	Burgerzaken	820	800	20
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	1.373	1.377	-4
1.2	Openbare orde en veiligheid	415	423	-8
Programma 6 Bestuur en Dienstverlening		4.083	4.121	-38

Toelichting op het overzicht lasten per taakveld van Programma 6

Tussen begroting en rekening zijn geen te verklaren afwijkingen. In de onderstaande tabellen is per taakveld een toelichting opgenomen van de afwijkingen van de begrote lasten > € 25.000 of van politiek bestuurlijke importantie.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
--------	-----	-----------------------------

€ 0	-	0.10 Mutaties reserves
€ 0	-	Tussen begroting en rekening zijn geen te verklaren afwijkingen.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 46.000	N	0.1 Bestuur
€ 34.000	N	College van Burgemeester en wethouders: Bij de begroting 2023 was de exacte invulling van het college nog niet bekend. In de jaarrekening bleek dat de raming van de salariskosten enigszins te laag was begroot waarbij tevens de wettelijke loonsverhogingen vanuit 2022 nog een doorwerking hebben.
€ 40.000	N	College van Burgemeester en wethouders: Jaarlijks wordt de omvang van de voorziening APPA berekend. Als gevolg van o.a. de verhoging van de wettelijke rekenrente dient een (extra) bedrag aan de voorziening APPA te worden toegevoegd.
€ 28.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 28.000 (17 afwijkingen).

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 20.000	V	0.2 Burgerzaken
€ 20.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 20.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 4.000	N	1.1 Crisisbeheersing en brandweer
€ 4.000	N	Diverse afwijkingen resulteren in een nadeel van € 4.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 8.000	N	1.2 Openbare orde en veiligheid
€ 8.000	N	Diverse afwijkingen resulteren in een nadeel van € 8.000.

Overzicht baten per taakveld van Programma 6

In onderstaande tabel zijn de baten per taakveld opgenomen.

Programma 6 Bestuur en Dienstverlening (bedragen x € 1.000)

TV	Omschrijving	Begroting 2023 Na wijziging	Jaarrekening 2023	Vershil
0.10	Mutaties reserves	0	0	0
0.1	Bestuur	174	223	-49
0.2	Burgerzaken	235	254	-19
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	10	44	-34
1.2	Openbare orde en veiligheid	10	15	-5
Programma 6 Bestuur en Dienstverlening		429	536	-107

Toelichting op het overzicht baten per taakveld van Programma 6

In de onderstaande tabellen is per taakveld een toelichting opgenomen van de afwijkingen van de begrote baten > € 25.000 of van politiek bestuurlijke importantie.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 0	-	0.10 Mutaties reserves
€ 0	-	Tussen begroting en rekening zijn geen te verklaren afwijkingen.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 49.000	V	0.1 Bestuur
€ 49.000	V	College van Burgemeester en wethouders: De actualisatie van de berekening pensioenverplichting wethouders (APPA) laat een voordeel zien van € 49.000,-.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 19.000	V	0.2 Burgerzaken
€ 19.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 19.000 (6 afwijkingen).

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 34.000	V	1.1 Crisisbeheersing en brandweer
€ 34.000	V	G.geb Brandweergarages en blusmiddelen: Een deel van de kosten (Gas en Electra gebruik) die betrekking hebben op de brandweergarages en blusmiddelen wordt doorberekend aan de Veiligheidsregio. Het bedrag van de doorbelasting is hoger dan begroot omdat ook nog een verrekening over het begrotingsjaar 2022 is verwerkt.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 5.000	V	1.2 Openbare orde en veiligheid
€ 5.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 5.000.

Verkort overzicht afwijkingen lasten en baten van Programma 6

In het onderstaande overzicht zijn de afwijkingen van de lasten en baten van Programma 6 verkort weergegeven en onderverdeeld in incidenteel en structureel.

Programma 6		Lasten				Baten			
TV	Taakvelden	Incidenteel		Structureel		Incidenteel		Structureel	
0.10	Mutaties en reserves								
	Algemeen	0	-			0	-		
0.1	Bestuur								
	College van Burgemeester en wethouders	40.000	N	34.000	N	49.000	V		
	Algemeen	28.000	V						
0.2	Burgerzaken								
	Algemeen	20.000	V			19.000	V		
1.1	Crisisbeheersing en brandweer								
	G.geb Brandweergarages en blusmiddelen					34.000	V		
	Algemeen	4.000	N						
1.2	Openbare orde en veiligheid								
	Algemeen	8.000	N			5.000	V		

Overzicht Investerings van Programma 6

In het onderstaande overzicht is de voortgang van de lopende investeringen 2023 opgenomen voorzien van een beslispoint.

Bedragen afgerond naar een veelvoud van € 1.000.

Begroet	Werkelijk	Krediet omschrijving	Toelichting - Besluit
€ 15.000	€ 0	23 Burgerpanel voorlichting.	In 2023 is op dit budget niets uitgegeven. We zijn nog bezig met de implementatie van

			<p>burgerparticipatie. De aanschaf van een digitaal burgerpanel wordt betrokken bij de verdere implementatie van burgerparticipatie in onze gemeente. We kijken welke onderdelen hiervan en andere middelen we gaan aanschaffen en inzetten ter ondersteuning van de burgerparticipatie. Het investeringsbedrag moet daarom blijven staan in 2024.</p> <p>Actie: Krediet overzetten naar 2024.</p>
--	--	--	--

P7 Opdracht Financiën en Organisatie

Overzicht lasten per taakveld van Programma 7

In de onderstaande tabel zijn de lasten per taakveld opgenomen.

Programma 7 Financiën en bedrijfsvoering (bedragen x € 1.000)

TV	Omschrijving	Begroting 2023 Na wijziging	Jaarrekening 2023	Vershil
0.10	Mutaties reserves	2.779	4.263	-1.484
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	346	383	-37
0.4	Overhead	9.960	10.053	-93
0.5	Treasury	-30	-206	176
0.61	OZB woningen	900	907	-7
0.62	OZB niet-woningen	0	0	0
0.64	Belastingen overig	22	22	0
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	0	0	0
0.8	Overige baten en lasten	76	183	-107
0.9	Vennootschapsbelasting (Vpb)	0	0	0
3.4	Economische promotie	0	0	0
Programma 7 Financiën		14.053	15.605	-1.552

Toelichting op het overzicht lasten per taakveld van Programma 7

In de onderstaande tabellen is per taakveld een toelichting opgenomen van de afwijkingen van de begrote lasten > € 25.000 of van politiek bestuurlijke importantie.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 1.484.000	N	0.10 Mutaties reserves
€ 29.000	V	Mutaties reserves opgave 7 Financiën: Het resultaat van de slotwijziging 2023 was berekend op € 29.000. Teneinde het jaarrekeningresultaat op een juiste wijze te berekenen wordt het begrote overschot ingebracht in de tellingen. Boekhoudkundig is dit een voordeel voor de exploitatie.
€ 844.000	N	Mutaties reserves opgave 7 Financiën: Bij de uitvoering van de opvang van Oekraïners in het voormalige Hoge Veer is budgettaire neutraliteit voor de begroting uitgangspunt. In totaliteit wordt het bedrag wat resteert gestort in de reserve Ontheemden/Oekraïne, zodat eventueel in de toekomst het ontstane voordeel kan worden bestemd voor de opvang van ontheemden. Omdat € 844.000 meer wordt overgehouden dan begroot, wordt dit bedrag gestort in de reserve. Boekhoudkundig is een hogere storting een nadeel in programma 7. Het voordeel is onderdeel van de baten van programma 3.
€ 669.000	N	Mutaties reserves opgave 7 Financiën: Om de onderlinge verhouding tussen weerstandsvermogen en de algemene reserve tot uitdrukking te brengen is een toerekening aan het weerstandsvermogen noodzakelijk. Deze mutatie is budgettair neutraal (zie baten).

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 37.000	N	0.3 Beheer overige gebouwen en gronden
€ 96.000	N	Grondexploitatie algemene dienst: Voor de bestrijding van het illegaal grondgebruik (met name het zogenaamde snippergroen) worden kosten gemaakt. Deze

		kosten worden verhaald op de eigenaren van de grond. Aan de baten kant van dit taakveld worden de baten opgenomen. deze baten zijn in principe van gelijke omvang als de lasten en derhalve neutraal voor de jaarrekening.
€ 53.000	V	Hermenzeil: Voor Hermenzeil is budget opgenomen die betrekking heeft op het verkoopproces. In 2023 zijn voor het verkoopproces geen kosten gemaakt en valt derhalve vrij.
€ 6.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 6.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 93.000	N	0.4 Overhead
€ 989.000	V	Overhead Salarissen ambtelijk apparaat: In de begroting is een bedrag van € 13.613.500 opgenomen voor de salarissen van het ambtelijk apparaat. In de jaarrekening is € 12.608.000 aan werkelijke salariskosten geregistreerd. Het verschil ontstaat voor een bedrag van € 989.000 door vrijval vanwege vacatures gedurende het jaar. Dit bedrag is ongeveer gelijk aan voorgaande jaren. De vrijval vanwege vacatures heeft nog steeds in hoofdzaak te maken met de krapte op de arbeidsmarkt. Dit heeft ook indirect effect op het realiseren van bepaalde doelstellingen. In zijn algemeenheid is de spoeling op de arbeidsmarkt dun waardoor het vaak lang duurt voordat vacatures zijn ingevuld en daardoor taken blijven liggen. Hierdoor neemt de werkdruk bij overige medewerkers toe en hebben we hierdoor soms lastige keuzes te maken. In deze huidige tijd hebben we ook gemerkt dat meerdere medewerkers van de gemeente Geertruidenberg zijn 'gevraagd' om elders te solliciteren waarbij vaak betere arbeidsvoorwaarden waaronder een hoger salaris en beter doorgroeimogelijkheden werden geboden.
€ 1.018.000	N	Overhead Personeel van derden vanwege ziekte en vacatures: Het niet tijdig invullen van vacatures heeft ook effect gehad op het budget inhuur. Inhuur die rechtstreeks op de taakvelden / projecten kan worden geboekt gaan niet via de overhead. In de reguliere begroting is een budget beschikbaar van € 1.047.000. In 2023 is voor € 2.065.000 aan personeel van derden vanwege ziekte en vacatures ingehuurd. Daarmee is hiervoor € 1.018.000 meer uitgegeven, maar dat wordt nagenoeg volledig gecompenseerd door de lagere salariskosten.
€ 17.000	V	Overhead Personeel algemeen: De salariskosten vanwege overwerk en gedifferentieerd belonen, vielen € 23.000 lager uit. De kosten voor overheidsjubilea iets hoger, te weten € 6.000.
€ 69.000	V	Overhead Personeel UWV gelden: Van het UWV wordt een vergoeding ontvangen ter compensatie wanneer personeel gebruik maakt van bepaalde regelingen. De zogenaamde zwangerschapsvergoeding is hiervan de belangrijkste. Voor 2023 is € 69.000 vergoedingen ontvangen. In voorkomende gevallen is hiervoor extern ingehuurd.
€ 34.000	V	Overhead Overig: Onder Overhead Overig zijn een groot aantal ramingen opgenomen die op basis van de BBV voorschriften als Overhead aangemerkt moeten worden. Denk hierbij aan Algemene kosten per cluster, Bestuursondersteuning, Algemene personeelskosten, Archief, Facilitair, Voorlichting, ICT, Representatie, het gemeentehuis en de gemeentewerf. Voor al deze overhead is in de begroting 2023 een bedrag opgenomen van € 3.594.000. In de rekening is hierop € 3.816.000 geboekt inclusief de vorming van een voorziening spaarverlof en actualisatie van de voorziening wachtgeld voormalig personeel. In de slotwijziging 2023 werd aangenomen dat het project uitvoering Wet Open Overheid in 2023 zou worden afgerond. Naar thans blijkt is voor de invoering van deze wet in 2024 nog € 60.000 noodzakelijk voor de verdere implementatie van de Woo (actieve informatieplicht) en aanpassing van systemen. Deze post komt ook terug in het overzicht budgetoverhevelingen naar 2024.
110.000	N	In 2023 wordt voor het eerst een storting gedaan in de voorziening spaarverlof. In 2023 is voor het eerst een omzetting geweest van wettelijk/bovenwettelijk verlof naar spaarverlof. Voor het geregistreerde spaarverlof dient de gemeente een voorziening te treffen.
142.000	N	Jaarlijks wordt een berekening gemaakt van de hoogte van de voorziening wachtgeld voormalig personeel. Actualisatie van de aanspraken leidt tot een storting van € 142.000.
€ 50.000	V	Overhead doorbelastingen naar producten: De ambtelijke uren die te maken hebben met de salarispost worden voor zover deze direct te herleiden zijn naar specifieke taakvelden doorbelast. In de jaarrekening wordt € 50.000 meer doorbelast dan begroot. Dit is overigens een doorbelasting met een administratief karakter. Het voordeel op overhead is een nadeel in het taakveld.
€ 18.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 18.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 176.000	V	0.5 Treasury
€ 186.000	V	Treasury: Omdat in 2023 geen kortlopende leningen zijn afgesloten terwijl rekening is gehouden met een kleine rentelast, is op de rentelast van de kortlopende geldleningen een voordeel behaald. Daarnaast is vanwege de achterblijvende investeringen minder gebruik gemaakt van de beschikbare financiële ruimte. De geleende bedragen zijn namelijk langer dan verwacht op de gemeenterekening blijven staan waardoor er een rentevergoeding van de BNG is ontvangen.
€ 79.000	V	Treasury: Onder treasury worden ook de afschrijvingen die worden toegerekend aan de verschillende taakvelden verzameld op een

		totaalpost. Vervolgens worden alle afschrijvingen doorbelast. Omdat de afschrijvingen in de jaarrekening lager blijken te zijn dan verwacht, is er sprake van een voordeel op treasury. Dit is overigens een administratief nadeel.
€ 79.000	N	Treasury: Als tegenhanger van het voordeel van lagere afschrijvingen die doorbelast worden naar de taakvelden is er op treasury vanzelf ook sprake van een nadeel voor hetzelfde bedrag. Dit is eveneens een administratief voordeel.
€ 10.000	N	Diverse afwijkingen resulteren in een nadeel van € 10.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 7.000	N	0.61 OZB woningen
€ 77.000	N	Uitvoering Wet WOZ en OZB: Voor de uitvoering van de wet WOZ en de heffing van de OZB is het noodzakelijk gebleken om een externe partij in te huren. Het noodzakelijke budget bleek te laag.
€ 82.000	V	Uitvoering Wet WOZ en OZB: In de begroting was rekening gehouden met een vergoeding van proceskosten (voor de zogenaamde no cure- no pay woz-bezwaar bureaus) van € 141.000. In 2023 is hierop slechts € 59.000 uitgegeven zodat een overschot van € 82.000 is gerealiseerd. Dit vanwege het feit dat er fors minder NCNP bezwaren gegrond zijn verklaard. Bij de uitspraak op een bezwaar of beroepschrift tegen de door de gemeente vastgestelde WOZ waarde dient de gemeente de proceskosten te vergoeden. Voor de afwikkeling van de bezwaarschriften die betrekking hebben op 2023 dient naar de huidige inzichten nog € 36.000,- aan proceskosten te worden uitgekeerd over de bezwaren 2023. Deze post komt ook terug in het overzicht budgetoverhevelingen naar 2024.
€ 12.000	N	Diverse afwijkingen resulteren in nadeel van € 12.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 0	-	0.62 OZB niet-woningen
€ 0	-	Tussen begroting en rekening zijn geen te verklaren afwijkingen.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 0	-	0.64 Belastingen overig
€ 0	-	Tussen begroting en rekening zijn geen te verklaren afwijkingen.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 0	-	0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds
€ 0	-	Tussen begroting en rekening zijn geen te verklaren afwijkingen.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 107.000	N	0.8 Overige baten en lasten
€ 75.000	N	Algemene uitgaven en inkomsten, afdrachten BTW en BCF: Jaarlijks wordt berekend wat de afdracht aan BTW/BCF/Suppletie had moeten zijn over het lopende jaar of voorgaande jaren. Als berekend wordt dat de afdracht te hoog of te laag is geweest wordt er een verrekening met de belastingdienst gemaakt. Voor het boekjaar 2023 bleek dat de vooraf verrekende BTW/BCF te hoog was en moet een bedrag van € 75.000 terugbetaald worden.
€ 46.000	N	Algemene uitgaven en inkomsten, voorziening dubieuze debiteuren: Jaarlijks wordt berekend wat de hoogte moet zijn van de voorziening dubieuze debiteuren algemeen en belastingen. Afhankelijk van de inschatting van de verhaalsmogelijkheden wordt de omvang van de voorziening berekend. Voor het boekjaar 2023 dient de voorziening met € 46.000 te worden opgehoogd.
€ 14.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 14.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 0	-	0.9 Vennootschapsbelasting (Vpb)
€ 0	-	Tussen begroting en rekening zijn geen te verklaren afwijkingen.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 0	-	3.4 Economische promotie

€ 0	-	Tussen begroting en rekening zijn geen te verklaren afwijkingen.
-----	---	--

Overzicht baten per taakveld van Programma 7

In onderstaande tabel zijn de baten per taakveld opgenomen.

Programma 7 Financiën en bedrijfsvoering (bedragen x € 1.000)

TV	Omschrijving	Begroting 2023 Na wijziging	Jaarrekening 2023	Vershil
0.10	Mutaties reserves	2.156	2.761	-605
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	576	813	-237
0.4	Overhead	29	331	-302
0.5	Treasury	355	388	-33
0.61	OZB woningen	3.250	3.270	-20
0.62	OZB niet-woningen	3.975	3.884	91
0.64	Belastingen overig	101	110	-9
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	41.678	41.589	89
0.8	Overige baten en lasten	391	389	2
0.9	Vennootschapsbelasting (Vpb)	0	0	0
3.4	Economische promotie	31	62	-31
Programma 7 Financiën		52.542	53.597	-1.055

Toelichting op het overzicht baten per taakveld van Programma 7

In de onderstaande tabellen is per taakveld een toelichting opgenomen van de afwijkingen van de begrote baten > € 25.000 of van politiek bestuurlijke importantie.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 605.000	V	0.10 Mutaties reserves
€ 47.000	N	Mutaties reserves opgave 7 Financiën: De afschrijvingslasten die betrekking hebben op de investering van het I&A plan worden gedekt door een onttrekking uit de daarvoor bestemde dekkingreserve. Omdat de investeringslasten in 2023 lager zijn dan begroot, wordt ook de onttrekking uit de reserve lager. Boekhoudkundig is dit een nadeel voor de exploitatie.
€ 669.000	V	Mutaties reserves opgave 7 Financiën: Om de onderlinge verhouding tussen weerstandsvermogen en de algemene reserve tot uitdrukking te brengen is een toerekening aan het weerstandsgedeelte voorzien. Deze mutaties is budgettair neutraal.
€ 17.000	N	Diverse afwijkingen resulteren in een nadeel van € 17.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 237.000	V	0.3 Beheer overige gebouwen en gronden
€ 173.000	V	Grondexploitatie algemene dienst: Onder grondexploitatie algemene dienst worden de "losse" grondverkoop geboekt. De opbrengsten uit verkopen kunnen van jaar tot jaar aanzienlijk verschillen. In december is nog voor ruim € 170.000 grond verkocht. Daarmee is de opbrengst hoger dan begroot.
€ 103.000	V	Grondexploitatie algemene dienst: Voor de bestrijding van het illegaal grondgebruik (met name het zogenaamde snippergroen) worden kosten gemaakt die worden verhaald op de eigenaren van de grond. Aan de baten kant van dit taakveld worden de baten opgenomen. De baten zijn in principe van gelijke omvang als de lasten en derhalve neutraal voor de jaarrekening.
€ 29.000	N	Hermenzeil: Voor Hermenzeil worden nog kosten gemaakt voor o.a. het verkoopproces, bewaking en anti kraak. Voor grofweg de helft van deze kosten wordt van de provincie een bijdrage ontvangen. Omdat de lasten in 2023 lager uitvielen, valt ook de bijdrage na de provincie lager uit.
€ 10.000	N	Diverse afwijkingen resulteren in een nadeel van € 10.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 302.000	V	0.4 Overhead

€ 286.000	V	Overhead Personeel: Vanwege de inspanningen rondom de opvang van Oekraïners is het noodzakelijk geweest om eigen personeel in te zetten voor de opvang in het voormalige Hoge Veer. Hiervoor kan een vergoeding per uur worden toegerekend. In totaal kan een bedrag van € 286.000 ten laste van de Rijksvergoedingen Oekraïne gebracht worden. In de begroting was rekening gehouden met € 290.000. Voor de exploitatie is dit een inkomst. De overige inhuur, zoals bijvoorbeeld beveiliging, is rechtstreeks op de specifieke Oekraïne budgetten terecht gekomen.
€ 16.000	V	Diverse afwijkingen resulteren in een voordeel van € 16.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 33.000	V	0.5 Treasury
€ 33.000	V	Deelnemingen en beleggingen: Van de SVN wordt jaarlijks een rentevergoeding aan de gemeente betaald. In 2023 is deze hoger dan verwacht omdat er door het SVN meer leningen zijn verstrekt.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 20.000	V	0.61 OZB woningen
€ 20.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 20.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 91.000	N	0.62 OZB niet-woningen
€ 80.000	N	Onroerende Zaakbelastingen gebruikers: De opbrengst van de OZB niet-woningen is lager dan verwacht. In beginsel is dit een combinatie van lagere WOZ waarden en leegstaande niet-woningen.
€ 11.000	N	Diverse afwijkingen resulteren in een nadeel van € 11.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 9.000	V	0.64 Belasting overig
€ 9.000	V	Diverse afwijkingen leveren een voordeel op van € 9.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 89.000	N	0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds
€ 120.000	N	Uitkering gemeentefonds: Op basis van de decembercirculaire 2023 wordt de algemene uitkering € 120.000 lager dan begroot op basis van de septembercirculaire. De belangrijkste reden voor deze verlaging is de aanpassing van eenheden waarmee gerekend wordt en de verlaging van de uitkeringsfactor met 7 punten (1 uitkeringspunt staat gelijk aan € 32.700). In de algemene uitkering is ook een eenmalige uitkering van € 143.000 toegevoegd vanwege vergoeding uitvoeringskosten Omgevingswet. Dit budget kon in 2023 niet meer geclaimd worden. vandaar dat voorgesteld wordt dit bedrag mee te nemen naar 2024. Deze post komt ook terug in het overzicht budgetoverhevelingen naar 2024.
€ 31.000	V	Uitkering gemeentefonds: De algemene uitkering van voorgaande jaren wordt met enige regelmaat gecorrigeerd / aangepast door het ministerie vanwege actualisatie van eenheden waarop de berekening is gebaseerd. De afrekening voorgaande dienstjaren levert in 2023 een voordeel op.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 2.000	N	0.8 Overige baten en lasten
€ 2.000	N	Diverse afwijkingen resulteren in een nadeel van € 2.000.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
€ 0	-	0.9 Venootschapsbelasting (Vpb)
€ 0	-	Tussen begroting en rekening zijn geen te verklaren afwijkingen.

Bedrag	V/N	Taakveld en/of omschrijving
--------	-----	-----------------------------

€ 31.000	V	3.4 Economische promotie
€ 31.000	V	Toeristenbelasting: De realisatie van de toeristenbelasting betreffen de definitieve aanslagen over belastingjaar 2022 en de nog te ontvangen toeristenbelasting over 2023. De gerealiseerde opbrengsten liggen in lijn met de jaaropbrengsten die hiervoor begroot zijn.

Verkort overzicht afwijkingen lasten en baten van Programma 7

In het onderstaande overzicht zijn de afwijkingen van de lasten en baten van Programma 7 verkort weergegeven en onderverdeeld in incidenteel en structureel.

Programma 7		Lasten				Baten			
TV	Taakvelden	Incidenteel	Structureel			Incidenteel	Structureel		
0.10	Mutaties reserves								
	Mutaties reserves opgave 7 Financiën:	1.484.000	N			622.000	V		
	Algemeen					17.000	N		
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden								
	Grondexploitatie algemene dienst	96.000	N			276.000	V		
	Hermenzeil	53.000	V			29.000	N		
	Algemeen	6.000	V			10.000	N		
0.4	Overhead								
	Overhead Salarissen ambtelijk apparaat	989.000	V						
	Overhead Personeel van derden vanwege ziekte en vacatures	1.018.000	N						
	Overhead Personeel algemeen	17.000	V						
	Overhead Personeel					286.000	V		
	Overhead Personeel UWV gelden	69.000	V						
	Overhead Overig	218.000	N						
	Overhead doorbelastingen naar producten	50.000	V						
	Algemeen	18.000	V			16.000	V		
0.5	Treasury								
	Treasury	186.000	V						
	Deelnemingen en beleggingen					33.000	V		
	Algemeen	10.000	N						
0.61	OZB woningen								
	Uitvoering Wet WOZ en OZB	5.000	V						
	Algemeen	12.000	N			20.000	V		
0.62	OZB niet-woningen								
	Onroerende Zaakbelastingen gebruikers					80.000	N		
	Algemeen	0	-			11.000	N		
0.64	Belastingen overig								
	Algemeen	0	-			9.000	V		
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds								
	Uitkering gemeentefonds					31.000	V	120.000	N
	Algemeen	0	-						
0.8	Overige baten en lasten								
	Algemene uitgaven en inkomsten	121.000	N						
	Algemeen	14.000	V			2.000	N		
0.9	Vennootschapsbelasting (Vpb)								
	Algemeen	0	-			0	-		

3.4	Economische promotie								
	Toeristenbelasting					31.000	V		
	Algemeen	0	-						

Overzicht Investerings van Programma 7

In het onderstaande overzicht is de voortgang van de lopende investeringen 2023 opgenomen voorzien van een beslispunt.

Bedragen afgerond met een veelvoud van € 1.000.

Begroot	Werkelijk	Krediet omschrijving	Toelichting - Besluit
€ 92.000	€ 0	22 Verduurzaming gemeentehuis 1e fase label c.	Eind december opdracht verstrekt. Uitvoering vindt plaats in 2024. Actie: Krediet overzetten naar 2024.
€ 50.000	€ 0	23 Investerings I en A plan.	Geen investeringen in 2023. Besluit: Krediet met € 50.000 verlagen en project afsluiten.
€ 32.000	€ 3.000	22 Aanschaf ICT t.b.v. omgevingswet 2022.	Conversie door drukte werkzaamheden rondom invoering omgevingswet verplaatst na ingang omgevingswet Actie: Krediet overzetten naar 2024.
€ 177.000	€ 163.000	18 Vervanging telefooncentrale/switches.	Het vervangen heeft langer geduurd dan verwacht omdat switches niet geleverd werden. Project kan daarom nu pas worden afgesloten Besluit: Krediet met € 14.000 verlagen en project afsluiten.
€ 80.000	€ 79.000	22 Werkplek hardware.	Het krediet is gebruikt voor aanschaf werkplek hardware, zoals laptops en schermen. In 2024 is er een nieuw krediet en daarom kan deze afgesloten worden. Besluit: Krediet met € 1.000 verlagen en project afsluiten.
€ 40.000	€ 0	22 ESX hosts t.b.v. servers.	Is vanwege bezuinigingsronde verplaatst naar 2024 en er nog geen noodzaak was Besluit: Krediet met € 40.000 verlagen en project afsluiten.
€ 40.000	€ 37.000	23 Mobile devices.	Het krediet is gebruikt voor aanschaf mobiele apparaten. In 2024 is er een nieuw krediet en daarom kan deze afgesloten worden Besluit: Krediet met € 3.000 verlagen en project afsluiten.
€ 21.000	€ 0	23 Investerings hard- en software.	In 2023 geen upgrade van software of hardware plaatsgevonden, maar die mogelijk in 2024 plaatsvinden. Zoals toekomst zaaksysteem en document management systeem Besluit: Krediet met € 21.000 verlagen en project afsluiten.
€ 50.000	€ 0	23 Werkplek hardware 2023.	Project vervanging werkplek hardware voor hybride werken loopt door in 2024, daar is al budget voor opgenomen in het investeringsplan 2024. Besluit: Krediet met € 50.000 verlagen en project afsluiten.
€ 416.000	€ 32.000	22 - 23 Voorbereidingskrediet vernieuwbouw gemeentehuis.	Middels een raadsinformatiebrief heeft het college aangegeven dat is besloten om de scenario's renoveren, nieuwbouw en huur van een pand te laten doorberekenen op basis van het opgestelde functioneel en ruimtelijk programma van eisen waarbij rekening wordt gehouden met de toekomstige ontwikkelingen op het gebied van jeugdzorg / CJG. Gelijktijdig is besloten om het krediet ontvangstruimte gemeentewinkel met bedrag van € 212.000,- af te ramen. Dit bedrag

			storten in het krediet "22 Kantoorconcept en meubilair. Actie: Krediet overzetten naar 2024.
€ 130.000	€ 8.000	20 - 22 Ontvangstruimte.	Zie toelichting bij 22 - 23 Vorbereidingskrediet vernieuwbouw gemeentehuis. Actie: Krediet overzetten naar 2024.

WNT - verantwoording 2023 Gemeente Geertruidenberg

WNT-verantwoording 2023 gemeente Geertruidenberg

De WNT is van toepassing op gemeente Geertruidenberg. Het voor de gemeente Geertruidenberg toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2023 € 223.000 (algemeen bezoldigingsmaximum)

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

Gegevens 2023						
bedragen x € 1	K.M.C. Millenaar-Rammelaere		R.J.C. Nagtzaam		N.M Bovenhorst	
Functiegegevens	Griffier		Secretaris		Secretaris	
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 t/m 31/12		01-01 t/m 30/04		01/01 t/m 31/12	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0		1,0		1,0	
Dienstbetrekking?	Ja		Ja		Ja	
Bezoldiging						
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	91.771		38.667		105.042	
Beloningen betaalbaar op termijn	14.279		6.522		15.412	
<i>Subtotaal</i>	106.050		45.189		120.453	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	223.000		223.000		223.000	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag ¹¹	N.v.t.		N.v.t.		N.v.t.	
Bezoldiging	106.050		45.189		120.453	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.		N.v.t.		N.v.t.	
Gegevens 2022						
bedragen x € 1	K.M.C. Millenaar-Rammelaere		R.J.C. Nagtzaam			
Functiegegevens	Griffier		Secretaris			
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 t/m 31/12		01/01 t/m 31/12			
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0		1,0			

Dienstbetrekking?	Ja	Ja	
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	87.415	111.200	
Beloningen betaalbaar op termijn	14.890	20.288	
<i>Subtotaal</i>	<i>102.305</i>	<i>131.487</i>	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	216.000	216.000	
Bezoldiging	102.305	131.487	

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

Gegevens 2023			
bedragen x € 1	R.Brekelmans		
Functiegegevens	Secretaris		
Kalenderjaar	2023	2022	
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang – einde)	26/6 t/m 31/12	-	
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar ⁵	7	0	
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar ⁶	616	0	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum			
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	€ 212	€ 206	
Maxima op basis van de normbedragen per maand	206.500	0	
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	130.592		
Bezoldiging (alle bedragen exclusief btw)			
Bezoldiging in de betreffende periode	86.240	0	
Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	86.240		
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedra	N.v.t.		
Bezoldiging	86.240		
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.		N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling ¹³	N.v.t.		

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen

Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Gegevens 2023	
bedragen x € 1	R.C.J. Nagtzaam
Functiegegevens	
Functie(s) bij beëindiging dienstverband	Secretaris
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Jaar waarin dienstverband is beëindigd	2023
Uitkering wegens beëindiging van het dienstverband	
Overeengekomen uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	45.839
Individueel toepasselijk maximum	75.000
Totaal uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	45.839
Waarvan betaald in 2023	45.839
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2023 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

